

Judit Auguet Padin

**Anàlisi dels centres escolars de Catalunya
per fomentar la inclusió de l'alumnat nouvingut**

TREBALL DE FI DE GRAU

Dirigit per la Dra. Montserrat Domènech Auqué

Grau de Psicologia

UNIVERSITAT ROVIRA I VIRGILI

Tarragona

2020

Resum

Cada cop és més important una educació inclusiva on tot l'alumnat sigui respectat i tingui les mateixes oportunitats i ajudes per assolir l'aprenentatge igual que la resta d'alumnes (Giné, 2001). És per això que, en aquest treball hem analitzat els centres escolars de Catalunya per poder veure el funcionament actual de les aules d'acollida i ajudar a fomentar la inclusió educativa de l'alumnat nouvingut. Com a instruments hem realitzat dues entrevistes a persones clau d'un mateix centre i hem administrat una enquesta telemàtica dirigida a docents de tot Catalunya amb aula d'acollida al seu centre. Els resultats obtinguts mostren els factors més rellevants en el procés d'adaptació dels nouvinguts: el grau d'interès de les famílies, les emocions i la llengua. Per altra banda, la majoria de docents considera que la situació de confinament a causa de la COVID-19, afectarà més a l'alumnat nouvingut en comparació a la resta d'alumnes. Finalment, es conclou la importància de l'heterogeneïtat dins l'aula, per aprendre de manera conjunta. A més, cal fomentar els vincles afectius per l'adquisició de la llengua i realitzar un acompanyament per millorar l'actitud envers l'aprenentatge.

Paraules clau: nouvingut, inclusió, adaptació, aules d'acollida, confinament.

Abstract

Nowadays is increasingly important an inclusive education where all students are respected and have the same opportunities and aids to achieve learning as other students (Giné, 2001). That is why, in this paper, we have analysed the schools in Catalonia to see the current operation of the reception classes and help foster the educational inclusion of newcomer students. As instruments, we have done two interviews with key people from the same school. We have also administered a telematic survey aimed at teachers from all over Catalonia with a reception classes at their school. The results obtained show the most relevant factors in the process of adaptation of newcomers: The involvement of families, emotions and language. On the other hand, most teachers believe that the situation of lockdown due to COVID-19 will affect newcomer students more than other students. Finally, the importance of heterogeneity in the classroom is concluded, to learn together. Besides, it is necessary to develop emotional bonds for language acquisition and provide support to improve the attitude towards learning.

Key words: newcomer, inclusion, adaptation, reception classes, lockdown.

ÍNDEX

1. La inclusió de l'alumnat nouvingut	4
1.1. Entorn personal i familiar	6
1.2. L'adaptació escolar	7
1.2.1. Problemes de l'adaptació i característiques de l'assoliment	8
1.2.2. Impacte psicològic i salut mental dels menors nouvinguts	9
1.3. Intervenció socioeducativa pels alumnes nouvinguts	10
1.3.1. Comunitats d'aprenentatge	11
1.4. Contextualització i objectius	13
2. Metodologia	15
2.1. Mostra	15
2.2. Instruments	17
2.3. Procediment	20
2.4. Anàlisi de dades	21
3. Resultats	22
3.1. Buidatge de les entrevistes	22
3.2. Resultats de l'enquesta	25
4. Discussió i conclusions	33
4.1. Propostes de millora	37
4.2. Limitacions	38
5. Referències	40
6. Annexos	45
6.1. Annex 1. Entrevista a la professora de l'aula d'acollida	45
6.2. Annex 2. Entrevista a la directora	57
6.3. Annex 3. Enquesta	63

1. La inclusió de l'alumnat nouvingut

Cada cop més augmenta el nombre d'alumnes procedents d'altres països, que no assoleixen coneixements ni un bon ritme d'escolarització com la resta. Aquests són els alumnes nouvinguts, considerats estudiants d'origen immigrant acabat d'arribar, que ha nascut fora d'Espanya i que per tant, no té coneixements de la llengua catalana (Bardolet et al., 2014). És per això que per atendre a aquest col·lectiu d'alumnes, molts centres opten per dissenyar un grup reduït anomenat Aula d'acollida (Escobar et al., 2000). Concretament, tal com assenyalen Siqués i Vila (2009), les aules d'acollida es van iniciar durant el curs escolar 2004-2005.

Carbonell (2006:7) defineix l'acollida *com una actitud humana intrínseca del fet educatiu*. I per tant, s'ha d'entendre com una actitud on hauria d'estar implicada tota la comunitat educativa i dirigida tant a l'alumnat nouvingut, com a la seva família o població afectada pel canvi de residència. En canvi, tal com assenjala Jové (2006), l'aula d'acollida és un espai de relació, intercanvi i comunicació d'alumnat provinent d'altres països on es parlava una llengua diferent de la del centre educatiu. A més a més, segons aquesta autora l'objectiu principal d'aquesta aula, és poder interactuar amb la nova llengua i amb estratègies afectives. Per altra banda, Carrasco (2011) en el seu article basat en els principis d'interculturalitat d'atenció educativa, afegeix que l'aula d'acollida està suposant una oportunitat d'innovació educativa on s'assagen diferents elements significatius de l'entorn i processos de creixement professional per molts centres.

Pel que fa al tracte amb l'alumnat nouvingut, és imprescindible fer l'esforç de posar-se a la seva pell per entendre que moltes vegades el seu problema no es tracta de fer l'esforç d'aprendre una nova llengua sinó, de fer front als canvis del context on s'ha incorporat recentment (Carbonell, 2006). Tanmateix, els nois i noies que s'incorporen més tardanament a l'accés a l'ESO tenen més dificultats, ja que, s'ajunten l'adolescència i la immigració (Escobar et al., 2000). L'adolescència comporta problemes d'integració i diferències culturals. La immigració també pot causar dificultats a causa de factors psicològics.

Carrasco et al. (2012) en la seva investigació de l'educació inclusiva a Catalunya, esmenten que les aules d'acollida en cada escola es converteixen en espais de trànsit cap a l'aula ordinària i que s'han d'entendre des d'una perspectiva global i no com un espai separat dins del centre. A més a més, Perera et al. (2009), a través del seu estudi en les aules d'acollida de Catalunya, exposen que la funció d'aquestes aules són necessàries per al suport a la integració i l'adaptació escolar. Tanmateix, en l'article d'aules d'acollida de primària i secundària a Catalunya de Serra i Bonet et al. (2008), s'afirma que l'adquisició de la llengua és resultat dels vincles afectius i les relacions socials. És per això, que diversos autors com Carbonell (2006), Carrasco et al. (2012) constaten que és imprescindible crear forts lligams emocionals amb referents o amb els iguals dins del centre escolar perquè els alumnes se sentin acollits, augmenti la seva autoestima i s'aconsegueixi el desig per assolir aprenentatges. Dit d'una altra manera, Serra i Bonet et al. (2008), exposen que si l'alumne percep actituds de rebuig i prejudicis per part d'altres persones, farà impossible la seva integració i el desig per seguir aprenent la nova llengua.

D'altra banda, Carbonell (2006) afegeix que per crear aquests lligams, primer s'hauria de trepitjar l'aula ordinària, l'espai característic de tots els alumnes en el sistema educatiu. De la mateixa manera que, diversos autors: Muntaner (2014), Escobar et al. (2000) i Jové (2006) esmenten la importància de l'heterogeneïtat dins de l'aula, on es pugui aprendre de forma conjunta, compartint el mateix entorn i contingut. D'aquesta manera, s'incentiva la diversitat i la convivència, fent que l'alumnat se senti que forma part d'aquest món social. Per fer possible això mencionat, segons Giné (2001), ha d'haver-hi una educació inclusiva on tot l'alumnat ha de ser respectat i tenir les mateixes oportunitats i les mateixes ajudes per assolir l'aprenentatge igual que la resta d'alumnes. No obstant això, en una revisió de les investigacions de Jové (2006) i Perera et al. (2009) coincideixen en el fet que, tot i que cada alumne pot assistir les hores que necessiti a l'aula d'acollida, no és recomanable sobrepassar les dotze hores setmanals ni els dos anys escolars. Així doncs, s'ha d'intentar que estiguin el menys possible dins l'aula d'acollida perquè s'identifiquin dins del mateix grup de la resta d'alumnes.

En una investigació d'acollida educativa en els centres escolars de Catalunya, Bardolet et al. (2014), van descriure uns espais destinats a l'acollida de l'alumnat nouvingut durant el curs escolar anomenats "Espais de Benvinguda Educativa" (EBE). Aquests espais complementaris tenen la funció de promoure actituds inclusives i millorar els processos d'orientació dins del centre educatiu. Tanmateix, Carrasco et al. (2012), defineixen els EBE com unitats de suport que proporcionen un servei d'acollida a tota la unitat familiar perquè rebin la informació necessària per poder-se incorporar al municipi i participar en el sistema educatiu.

1.1. Entorn personal i familiar

El paper de l'entorn familiar en l'aprenentatge del nen, és de vital importància tal com es veu en la revisió bibliogràfica que fan Ramón i Sanchez (2009). Més específicament, molts estudis han assenyalat que els aspectes emocionals juguen un paper molt important en l'assoliment acadèmic (Lastre et al., 2018; Gil-del-Pino i García-Segura, 2019). A més a més, hi ha diferents variables familiars implicades en el rendiment escolar dels alumnes: Nivell econòmic, pertànyer a grups minoritaris, nivell educatiu i salut dels pares, clima educatiu familiar, etc. (De Miguel, 2001). Per altra banda, Lastre et al. (2018), investiguen la relació entre el suport familiar i el rendiment acadèmic en estudiants colombians d'educació primària, on es confirma que el suport familiar permet el desenvolupament d'habilitats socials, és facilitador dins del procés d'aprenentatge i és una variable predictora d'èxit o fracàs en l'evolució del rendiment acadèmic.

Segons Carbonell (2006), és necessari una bona disposició per part de la família i l'escola perquè pugui haver un resultat efectiu dels objectius educatius a assolir. Així doncs, en el treball realitzat per López et al. (2015), s'estudia la relació entre la disfuncionalitat familiar i el baix rendiment acadèmic en estudiants equatorians, on s'observen diverses causes que poden afectar a la disminució del rendiment escolar: estils de criança, desinterès dels pares, fills no desitjats, clima de classe, etc.

El llenguatge escolar sovint pot estar descontextualitzat, el que Carbonell (2006) constata que pot suposar una dificultat pels infants que només tenen un domini conversacional i envers el context de la llengua. Per solucionar aquest fet, cal incrementar les activitats on els alumnes hagin de fer projectes o treballs conjunts per solucionar una tasca. Així doncs, tal com esmenten Zanón et al. (2013), també cal fer un canvi de rol del paper del professorat, on l'alumne sigui actiu en el seu aprenentatge, sentint-se implicat i satisfet amb els resultats més enllà de la qualificació rebuda.

Per últim, Gil-del-Pino et al. (2019), en el seu estudi sobre la influència de les expectatives en l'assoliment acadèmic, realitzat a quatre centres d'educació primària i secundària de Còrdova, corrobora que els estudiants amb un estatus social baix, tenen dificultats per obtenir bons resultats, donades les baixes expectatives del professorat. D'altra banda, afegeix que les xarxes socials juguen un paper molt important a la vida dels joves, ja que, la tecnologia s'ha convertit en la primera escola del nen i en una substituta dels vincles afectius.

1.2. L'adaptació escolar

Caamaño et al. (2012), defineixen l'adaptació escolar com el desenvolupament d'habilitats que permet aconseguir un rendiment acadèmic adequat i un comportament valorat per l'escola. D'aquesta forma, l'adaptació garanteix l'aprovació simultània del professorat i dels companys del centre. D'altra banda, Ataca i Berry (citats per Sosa i Zubieta, 2015), defineixen l'adaptació sociocultural i conductual com l'aprenentatge de coneixements culturalment apropiats, com l'afrontament dels problemes de la vida diària, que l'assoliment depèn de diferents factors com la personalitat, el suport social, etc.

En una investigació recentment feta a Xile sobre l'adaptació acadèmica d'estudiants migrants, Bustos i Gairin (2017) van relacionar l'adaptació amb elements del context i el rendiment acadèmic. Tanmateix, les estratègies d'afrontament davant situacions de tensió, es caracteritzen per respostes conductuals, cognitives i emocionals amb l'objectiu de recuperar l'equilibri (Calderón et al., 2018).

Segons Flecha (2014), una de les característiques per l'assoliment de l'adaptació és demostrar que dóna bons resultats a qualsevol àmbit. És per això que, ens parla de les actuacions educatives d'èxit (AEE). Són les que la comunitat científica internacional ha presentat evidències que donen els millors resultats en els aprenentatges, emocions i sentiments en qualsevol mena de context.

1.2.1. Problemes de l'adaptació i característiques de l'assoliment

L'adaptació escolar és un procés complicat que pot suposar més problemes en la secundària que en la primària. Concretament Aguiar i Acle-Tomasini (2012) en el seu estudi sobre factors de risc de l'adaptació escolar en adolescents de Mèxic (Yucatán), assenyalen que ser adolescent comporta tenir diferents factors de risc que poden afectar a l'adaptació escolar, familiar i social (trastorns, agressivitat, irresponsabilitat, relacions tòxiques, desintegració, actitud negativa, etc.). És per això que, és molt important la integració com a propòsit col·lectiu sociocultural on tothom s'ha de sentir respectat i ha de tenir dret a formar-hi part (Carbonell, 2006).

L'acollida ha d'estar sempre en un centre, ja que, indirectament forma part del fet d'educar. És per això que, són necessaris tots els membres del centre educatiu (docents, alumnes o professionals) per facilitar l'adaptació als qui acaben d'arribar al nou sistema educatiu (Bardolet et al., 2014; Carrasco, 2011; Soler, 2005). Tanmateix, tots els que formen part d'un centre educatiu s'han de sentir responsables del procediment dels alumnes i no s'ha de sobre responsabilitzar a cap especialista, sinó fer ús de la comunicació i organització col·lectiva per ajudar en el desenvolupament acadèmic de cada alumne (Serra i Bonet et al., 2008).

Un aspecte a destacar per prevenir problemes en l'adaptació, és anar disminuint els recursos d'acollida a mesura que deixa d'haver necessitat per part de l'alumne (Gratacós i Ugidos, 2011; Aguiar et al., 2012; Carbonell, 2006). Per fer això, s'ha de tenir en compte que cada persona és única i que cadascú necessitarà el seu temps d'adaptació al nou context educatiu.

És per això que, és essencial realitzar un pla individual a cada alumne per concretar les necessitats específiques que pugui tenir. L'objectiu principal és que l'alumnat nouvingut senti un més dins del grup de la seva aula ordinària i es deixi de sentir diferent com més aviat millor (Carrasco, 2011; Bustos et al., 2017).

1.2.2. Impacte psicològic i salut mental dels menors nouvinguts

Les persones que emigren cap a un altre país passen per un procés de dol, on s'han d'acomodar a la nova cultura, fent possible que s'originin un conjunt d'emocions adverses a causa de la situació viscuda. Beiruti (2013) exposa que la immigració afecta de la mateixa manera als individus i a la família immigrant, a causa de l'impacte traumàtic, la ruptura amb els vincles socials i el repte de persistir davant un ambient desconegut. Convé ressaltar que, encara que la migració no sigui una causa de trastorn mental, pot produir una sèrie de factors de risc decisius per desencadenar problemes psicològics. Així doncs, els trastorns mentals més freqüents en la immigració són l'estrès, les somatitzacions, la fatiga cognitiva i/o emocional, la depressió i les alteracions adaptatives (Campos, 2011; Achotegui, 2008). També, es poden donar altres manifestacions clíniques com sentiments de culpa, por a la incertesa, temor al fracàs i la nostàlgia (Beiruti, 2013).

La síndrome de l'immigrant amb estrès crònic i múltiple o Síndrome d'Ulisses, segons Achotegui (2008) es caracteritza per ser una combinació de tota una sèrie d'estressors on predomina la tristesa, la culpabilitat, la tensió i/o nerviosisme, la irritabilitat i l'insomni entre d'altres. Campos (2011) afegeix que alguns alumnes nouvinguts poden adoptar hostilitat cap al nou context i tendir a realitzar conductes agressives dins l'aula, donat que el centre educatiu és l'espai principal de manifestació del malestar de l'alumnat. Així doncs, és essencial que el professorat entengui els comportaments desproporcionats donat la situació del dol migratori. Un cop passi el temps, tot tornarà al seu lloc, la tristesa anirà desapareixent i hi haurà una acomodació a la nova cultura i societat. No obstant això, el retorn al país d'origen pot provocar no voler integrar-se del tot per por a perdre els costums de la terra nadiua (Carbonell, 2006).

Per acabar, en la seva investigació Campos (2011), introdueix un concepte anomenat "aculturació", definint-lo com el procés d'assimilació i d'adaptació a una nova cultura. Així doncs, els menors nouvinguts donat la quantitat d'hores que passen dins del context escolar, tenen més exigències en l'adaptació a la nova cultura. A més a més, del sentiment de frustració donat la limitació amb la comunicació, impeding la integració dins del mateix grup d'iguals. És per això que, les relacions d'amistat dins l'entorn escolar tenen un paper fonamental dins del procés d'adaptació (Beirutí, 2013).

1.3. Intervenció socioeducativa pels alumnes nouvinguts

En l'article de Lucio-Villegas (2005) sobre la intervenció comunitària i les actuacions educatives, s'exposa que la intervenció socioeducativa té l'objectiu de promoure actuacions didàctiques per tal de reparar un dany en les persones, grups socials o comunitats. Perquè això sigui possible, cal assolir unes responsabilitats socials que ens permetin conviure amb diversitat. La intervenció socioeducativa té diverses funcions: instaurar vincles amb joves en situació de risc, fer el seguiment individual dels subjectes que presentin problemes d'integració social, fomentar l'autonomia personal de l'alumnat nouvingut, realitzar actuacions per promoure la implicació de les famílies en el centre escolar, etc (Salas, et al., 2009).

Una part important en aquest procés d'intervenció és aconseguir una bona relació entre la família i el centre, afavorint així, les actuacions amb el professorat, entorn familiar i alumnes (Laaroussi, 2009). D'aquesta manera, es podrà facilitar l'acollida al centre i l'adaptació social a l'alumnat nouvingut. A més, és essencial fer una prevenció sobre les possibles dificultats derivades d'aspectes lingüístics, culturals i/o socials (Salas et al., 2009).

Durant la intervenció a Espanya amb menors estrangers no acompanyats, Párraga (2016) esmenta que és necessari la integració de la comunitat i la diversitat de l'equip educatiu per millorar els estigmes i prejudicis presents en la societat envers aquest col·lectiu.

Tanmateix, no n'hi ha prou amb la col·laboració del sector escolar, sinó que s'ha de realitzar un projecte global intercultural, on participi tota la societat. Laaroussi (2009) menciona que, sovint l'alumnat nouvingut no disposa de suport familiar o comunitari, fent possible el sorgiment d'unes necessitats. Segons Párraga (2016) les necessitats es poden classificar en bàsiques (alimentació, habitatge, vestimenta) o en socioeducatives (desconeixement de la llengua, problemes emocionals, manca d'escolarització). Aquestes s'han d'avaluar i si convé realitzar una aproximació personal als menors.

En una investigació a Espanya sobre menors migrants de vulnerabilitat social, Morán (2010), es planteja la realització d'una intervenció individualitzada i específica centrada a reforçar a les famílies per tal de, garantir l'acompanyament dels referents adults en el desenvolupament dels fills. Per altra banda, afegeix la importància de treballar per projectes, ja que, facilitarà la col·laboració de diferents alumnes per assolir un mateix objectiu. Per fer això, és essencial descobrir els interessos del subjecte per tal que, estigui implicat i motivat amb la tasca. A més a més, Setién i Barceló (citats per Párraga, 2016), afegeixen la importància d'organitzar activitats de grups culturals, esportius i/o de sensibilització social (Laaroussi, 2009).

Finalment, davant les circumstàncies de cada migrant, els tutors del centre han de promoure la independència en l'alumnat, reforçant la seva autoestima, impulsant així l'autonomia necessària perquè el subjecte desenvolupi la capacitat de resiliència (Caamaño et al., 2012). Entenen per resiliència a la capacitat d'un individu que permet mantenir el seu equilibri emocional diàriament, malgrat la situació adversa viscuda (Morán, 2010).

1.3.1. Comunitats d'aprenentatge

Les comunitats d'Aprenentatge, tal com diuen Díez-Palomar i Flecha (2010), són un projecte de transformació sociocultural. L'objectiu és donar resposta als reptes i necessitats educatives per evitar l'exclusió social. Per donar resposta això, la comunitat científica internacional ha demostrat quines actuacions d'èxit són les més efectives.

En particular, Valentí (2013) defineix les comunitats d'aprenentatge (CA), com un exemple d'escola inclusiva on les famílies participen en l'educació dels seus fills. Tanmateix, la clau per promoure la comunitat d'aprenentatge, és l'acceptació del professorat per fer la transformació i començar a posar en marxa actuacions que donin els millors resultats: grups heterogenis i que puguin intervenir persones adultes (Flecha, 2014).

Una de les Actuacions Educatives d'Èxit (AEE) que dona millors resultats són els grups interactius, aquests són estratègies per organitzar l'aula, on participen familiars i membres de la comunitat educativa (Díez-Palomar et al., 2010). L'estratègia consisteix a fer un conjunt d'activitats dirigides per un adult que ha de promoure el diàleg i l'aprenentatge actiu, deixant enrere el caràcter anterior on el professor era el que ensenyava (Adell et al., 2015). Així doncs, la intenció no és ensenyar sinó fer dinàmic l'ajuda mútua i l'aprenentatge d'igual a igual (Flecha, 2014). Les tertúlies literàries dialògiques representen la gran importància que té el diàleg en el desenvolupament acadèmic dels infants. Aquestes són activitats formatives on es millora la competència lectora i es fomenta l'escolta d'altres membres de la comunitat que formen part de l'activitat, per així, ampliar els punts de vista, reflexionar sobre la comprensió de la lectura, intercanviar experiències reals relacionades amb els fragments de l'obra, etc (Díez-Palomar et al., 2010; Valentí, 2013).

Per altra banda, també existeix l'extensió del temps d'aprenentatge, recurs que ajuda a l'acceleració dels aprenentatges dels alumnes, proporcionant ajudes per millorar els seus coneixements acadèmics. Concretament Tellado i Sava (citats per Valentí, 2013), exposen dues actuacions per l'extensió del temps d'aprenentatge. Primerament la biblioteca tutoritzada, on a partir de la conversa i reflexió, persones adultes no expertes es mostren voluntàries per proporcionar ajuda als alumnes en la comprensió de la lectura i la realització de treballs escolar. Tal com esmenten Díez-Palomar et al. (2010), poden participar familiars, persones del barri, exalumnes, etc. Gràcies a aquesta diversitat de voluntaris, s'esdevenen interaccions socials i formes efectives d'organitzar l'aula, que són enriquidores pels aprenentatges i per millorar la convivència intercultural.

En segon lloc, les aules digitals tutoritzades, les quals posseeixen instruments tecnològics necessaris perquè l'alumnat pugui efectuar de manera efectiva les seves tasques d'escola. A més, hi ha possibilitat d'utilitzar-les en horaris extraescolars de manera que, les famílies que no tinguin recursos per proporcionar als seus fills poden tenir accés quan ho necessitin.

1.4. Contextualització i objectius

En la societat es poden donar moltes situacions de risc, que sobrepassen la seguretat i que produeixen un impacte social. Actualment a Catalunya, s'està donant una malaltia infecciosa causada per un coronavirus estesa per molts de països, anomenada *COVID-19* o *SARS-CoV-2* (Purtí et al., 2020). A causa d'aquesta pandèmia, de les mesures de confinament, del col·lapse hospitalari i dels milers d'afectats/morts, s'ha capgirat la nostra vida quotidiana. És per això, que el conjunt de tots aquests fets ha creat una situació de risc al nostre país, ja que, ha estat una situació inesperada, està suposant un grau elevat d'incertesa i estan implicats molts components emocionals.

Moltes persones que estan vivint aquestes circumstàncies difícils tenen la capacitat de desenvolupar recursos que es trobaven latents en l'interior i recuperar-se davant l'adversitat. D'això se'n diu ser una persona resilient (Caamaño et al., 2012). La resiliència segons Quesada (2003) és la capacitat personal i interpersonal per aprendre i créixer a través de les situacions estressants. Ramírez-Osorio i Hernández-Mendoza (2012) defineix la resiliència com la capacitat que té cada ésser humà per fer front a l'adversitat, superar-la i aconseguir sortir transformat d'aquesta. Les persones amb aquestes característiques probablement tenen major equilibri emocional i suporten millor la pressió i les situacions d'estrès (Caamaño et al., 2012).

Per altra banda, la situació de pandèmia i confinament pot portar a moltes persones cap al Trastorn per Estrès Posttraumàtic (TEPT). Aquest està classificat dins dels trastorns d'ansietat i s'origina per una exposició a alguna situació extrema d'ansietat (De Arellano et al., 2009).

A més a més, durant aquesta els nens poden estressar-se pel canvi bruscat de rutina i els hi pot costar fer front a les responsabilitats escolars. És per això que en aquests casos, s'ha d'evitar caure en la negativitat, acceptar la realitat i intentar mantenir una actitud positiva (Caamaño et al., 2012). En la seva investigació amb adolescents Xilens, Maturana i Vargas (2015) ens mencionen alguns aspectes que poden ajudar a disminuir l'estrès en aquestes situacions, com per exemple: realitzar exercici per treure tensió acumulada, menjar de manera saludable, dormir les hores necessàries, meditar, rebre atenció psicològica, rebre suport social, etc.

En aquest treball de recerca, **l'objectiu general** és recollir i analitzar informació a partir d'entrevistes adreçades a persones clau i d'enquestes adreçades a professorat, per veure el funcionament actual de les aules d'acollida a Catalunya i ajudar a fomentar la inclusió educativa de l'alumnat nouvingut.

En relació amb aquest objectiu hem identificat els següents **objectius específics**:

- 1) Conèixer les característiques de l'aula d'acollida i les necessitats dels centres escolars mitjançant entrevistes adreçades a persones clau.
- 2) Veure la satisfacció dels docents respecte diferents variables.
- 3) Conèixer quins factors influeixen més en l'adaptació de l'alumnat nouvingut segons diferents variables.
- 4) Descobrir les diferències del comportament a l'aula d'acollida en funció de la província i del tipus de centre escolar.
- 5) Veure com afecta l'adaptació a l'escola de l'alumnat nouvingut en situacions de crisi.

El darrer objectiu és degut al fet que l'estudi s'ha realitzat totalment en un període de confinament a causa del coronavirus. Per tant, ens plantejem una sèrie de preguntes per veure com els afecta l'adaptació a l'escola a l'alumnat nouvingut, no només en períodes normals sinó en situacions de crisi:

- Els alumnes nouvinguts els afecta més aquesta situació que als altres estudiants?

- L'alumnat nouvingut es podrà readaptar fàcilment un cop passi el període de confinament?
- Quins recursos disposen aquest col·lectiu durant el període de confinament per poder realitzar un seguiment com la resta d'alumnes?
- Quines dificultats hi ha hagut durant el període de confinament per poder realitzar un seguiment com la resta d'alumnes?

2. Metodologia

En aquest treball hem recollit i analitzat informació a partir d'haver realitzat entrevistes qualitatives a dues persones clau d'un centre educatiu de Catalunya i d'haver administrat una enquesta qualitativa dirigida a docents que tenen experiència en centres on es disposa d'aula d'acollida, per poder fer una anàlisi dels centres escolars de Catalunya i ajudar a fomentar la inclusió educativa de l'alumnat nouvingut.

2.1. Mostra

La mostra està formada per dos grups diferenciats. Per una banda, per dues persones clau d'un mateix centre educatiu: Una professora de l'aula d'acollida i una directora. I per l'altra banda, els professors que han respost l'enquesta.

La mostra de l'enquesta està constituïda per 113 docents que han contestat el qüestionari, dels quals 90 disposen d'aula d'acollida al seu centre educatiu, que són els que hem analitzat, tenint 23 subjectes que no han pogut entrar dins de l'estudi. Les edats dels subjectes estan compreses entre 21 i 62 anys ($M=45,45$ i $DT=52$).

Com podem veure a la *taula 1*, el 23,3% dels subjectes són mestres o professors que treballen directament a l'aula d'acollida i la resta són professors que han tingut aquests alumnes bé durant el primer període o bé un cop han estat integrats totalment dins el sistema ordinari.

Per altra banda, un 43,3% de la mostra té més de vint-i-dos anys d'experiència com a docent i un 45,6% té més de nou anys d'experiència amb alumnat nouvingut a la seva aula.

Taula 1. Variables descriptives de la mostra

<i>(n = 90)</i>		n	%
Sexe	Home	17	18,9
	Dona	73	81,1
Ets mestres o professor/a de l'aula d'acollida?	No	69	76,7
	Si	21	23,3
Anys d'experiència com a docent	Menys de 5 anys	19	21,1
	Entre 5-10 anys	10	11,1
	Entre 11-16 anys	14	15,6
	Entre 17-22 anys	8	8,9
	Més de 22 anys	39	43,3
Anys d'experiència amb alumnat nouvingut	Menys d'un any	11	12,2
	Entre 1-3 anys	23	26,6
	Entre 4-6 anys	8	8,9
	Entre 7-9 anys	7	7,8
	Més de 9 anys	41	45,6
Tipus de centre	Públic	65	72,2
	Concertat	24	27,8
Província on està situada el centre	Tarragona	18	20,0
	Girona	42	46,7
	Barcelona	28	31,1
	Lleida	2	2,2

Pel que fa a la localitat del centre educatiu, un 46,6% de la mostra es troba a la província de Girona, un 31,1% a Barcelona i un 20% a Tarragona. En relació amb el tipus de centre un 72,3% de la mostra es tracta d'un centre públic.

2.2. Instruments

Hem utilitzat dos tipus d'instruments, entrevistes personalitzades i una enquesta, a continuació passem a detallar-los.

Les entrevistes han permès conèixer els aspectes implicats en el procés d'adaptació a l'escola dels alumnes nouvinguts i les preguntes s'han formulat de manera diferent en funció de si eren dirigides a la professora de l'aula d'acollida o a la directora. Per una banda, els cinc apartats de l'entrevista de l'entrevista realitzada a la professora de l'aula d'acollida són:

- A) Aspectes generals.
- B) Organització a l'aula d'acollida.
- C) Informació dels alumnes.
- D) Entorn dels alumnes.
- E) Estratègies d'inclusió.

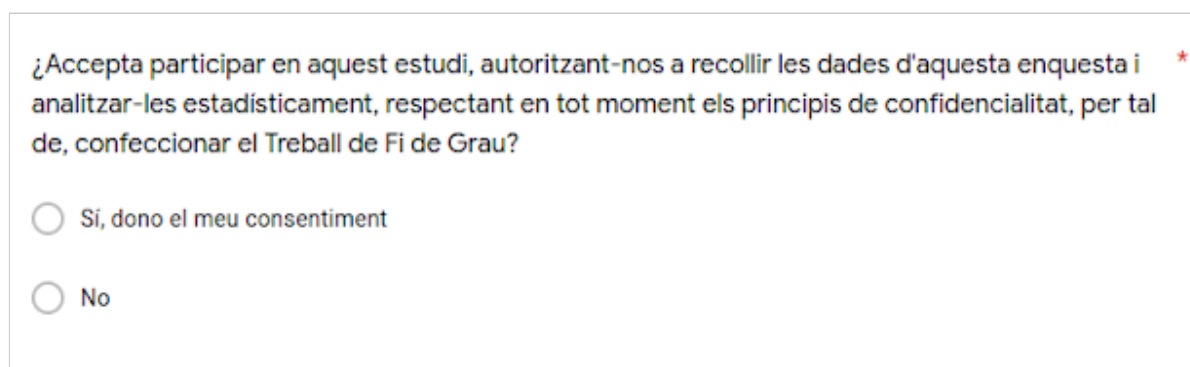
Dins d'aquests apartats s'han fet diferents preguntes, com per exemple: "Quina és l'estructura de l'aula d'acollida?", "Quan i com es determina que un alumne assisteixi a temps complet a l'aula ordinària?", "Quina relació tenen amb els companys del centre?", entre d'altres. (Vegeu a l'annex totes les preguntes realitzades).

Per altra banda, l'entrevista realitzada a la directora del centre engloba tres àrees:

- A) Funcionament general del centre.
- B) L'aula d'acollida.
- C) El treball en xarxa.

Algun exemple de les preguntes que es varen fer són: "Amb els alumnes nouvinguts, feu alguna acció conjunta que impliqui a tot el centre?", "els docents del vostre centre reben alguna formació específica sobre l'aula d'acollida?", "com valoreu l'aula d'acollida del vostre institut en relació amb les altres aula d'acollida de la zona?", etc. (Vegeu a l'annex totes les preguntes realitzades).

Hem realitzat una enquesta on hem preguntat explícitament en una pregunta de confidencialitat si es volia participar en l'estudi.

¿Accepta participar en aquest estudi, autoritzant-nos a recollir les dades d'aquesta enquesta i analitzar-les estadísticament, respectant en tot moment els principis de confidencialitat, per tal de confeccionar el Treball de Fi de Grau? *

Sí, dono el meu consentiment

No

Figura 1. Pregunta de l'enquesta sobre la confidencialitat. Font: Pròpia.

Després d'aquest consentiment, hem dividit l'enquesta en 9 seccions. En primer lloc, hem realitzat unes preguntes principals per saber si en el centre on es treballa disposa d'aula d'acollida i si s'ha tingut experiència amb alumnat nouvingut, d'aquesta manera, totes les persones que d'entrada contesten que no disposen d'aula d'acollida, se'ls envia al final de l'enquesta.

En segon lloc, trobem l'apartat d'experiència personal, per conèixer de què s'ha treballat, els anys d'experiència com a docent i amb alumnes nouvinguts a l'aula.

En tercer lloc, es troben unes afirmacions relacionades amb les actituds generals dels alumnes que han anat en algun moment a l'aula d'acollida, on s'ha d'indicar el grau d'acord o desacord respecte d'aquestes, utilitzant ítems "Likert", puntuats de l'1 al 5 (com més puntuació, més acord).

15. L'alumnat nouvingut té adquirits hàbits de feina bàsics
Per exemple: Té estratègies suficients per fer la feina a l'aula

1 2 3 4 5

Totalment en desacord Totalment d'acord

Figura 2. Exemple de Pregunta a l'enquesta. Font: Pròpia.

En quart lloc, es troba la secció anomenada "Interacció dins l'aula ordinària dels alumnes nouvinguts amb els companys/es i amb el professorat", on es troben algunes afirmacions relacionades amb les interaccions a dins l'aula ordinària entre els alumnes nouvinguts i els companys/es o professorat que també s'han de puntuar respecte del grau d'acord o desacord. No obstant això, si es tracta d'un docent de l'aula d'acollida, s'envia a la secció següent amb les mateixes afirmacions però centrades a dins de l'aula d'acollida.

En cinquè lloc, hi ha un seguit de preguntes relacionades amb la valoració personal de l'aula d'acollida del centre corresponent, on s'ha d'indicar el grau d'acord, també puntuats de l'1 al 5 (com més puntuació, més acord).

En sisè lloc, com s'observa a la *figura 3*, l'apartat es troba dedicat a veure quines estratègies s'estan utilitzant per atendre als nouvinguts i quina importància se li dóna a cadascuna d'elles (gens, una mica, indistint, bastant i molt).

En penúltim lloc, donada la situació de confinament que s'ha viscut durant la recollida de les dades, hem centrat un apartat en unes preguntes sobre l'opinió personal de com afectarà l'alumnat nouvingut, les dificultats amb les quals s'han trobat a l'hora de fer un seguiment amb aquest col·lectiu durant el període de confinament i una pregunta oberta per fer aportacions o propostes.

Per finalitzar, hem realitzat unes preguntes personals per conèixer millor les dades demogràfiques de la mostra (gènere, edat, província, tipus de centre, etc.).

30. Quines estratègies s'estan utilitzant en l'actualitat per atendre als nouvinguts al teu centre? *

ACLARIMENT PER RESPONDRE MILLOR LA PREGUNTA 30.1 i 31.1: Els grups interactius són agrupaments d'alumnat heterogeni, en els quals es realitza una activitat concreta sota la tutela d'un professional o una persona voluntària (mestres, professors, familiars, etc.) i aquest grup és totalment flexible, ja que, pot variar dia a dia.

	No s'estan realitzant	Si s'estan realitzant
30.1. Fer grups interactius (Vegeu...	☐	☐
30.2. Fer grups cooperatius	☐	☐
30.3. Treballar per projectes	☐	☐
30.4. Coordinació professionals d...	☐	☐
30.5. Realitzar un seguiment molt ...	☐	☐
30.6. Treballar temes molt concre...	☐	☐
30.7. Estratègies per l'autonomia ...	☐	☐

Figura 3. Pregunta de l'enquesta sobre les estratègies. Font: Pròpia.

2.3. Procediment

Prèviament, per poder confeccionar l'enquesta amb major aprofitament primer es va procedir a fer dues entrevistes amb profunditat a dos membres de la mateixa escola, per conèixer com s'organitza i com actua el centre en concret amb aquests alumnes.

Les entrevistes les hem realitzat de manera telemàtica deguda la situació excepcional que estem vivint, la de la professora de l'aula d'acollida ha estat de 180 minuts i la de la directora ha tingut una duració de 60 minuts. Abans de dur a terme les entrevistes amb les participants, se'ls va exposar l'objectiu del treball i concretament a la directora se li van facilitar les preguntes per escrit.

Un cop analitzades les respostes de les entrevistes, hem procedit a l'elaboració de les preguntes de l'enquesta, que l'hem administrat a través de "Google forms" i els hi hem permès respondre des del dia 8 d'abril fins al 16 de maig.

Per poder aconseguir el màxim de participants s'ha enviat un correu electrònic a tots els centres públics de Catalunya, a partir de les adreces de la generalitat trobades a la web de "xtec".

La participació ha estat completament voluntària i anònima, on les seves dades o resultats només han estat tractats per a obtenir resultats per aquest present estudi.

2.4. Anàlisi de dades

L'anàlisi de dades s'ha dividit en dues parts, per una part les entrevistes i per l'altre l'enquesta dirigida als docents. La metodologia emprada ha sigut diferent en ambdós casos.

Pel que fa a l'entrevista, tota la informació s'ha classificat i agrupat en categories que comparteixen una mateixa temàtica, per facilitar l'agrupació de les respostes i extreure unes millors conclusions d'aquestes.

En relació amb l'enquesta, hem passat les respostes a l'Excel, ordenant i recodificant tots els resultats a números per poder analitzar correctament les dades. Tot seguit, hem passat les dades convertides de l'Excel al programa estadístic "SPSS" on hem pogut estudiar els resultats mitjançant diferents proves.

El primer que hem fet ha estat una anàlisi exploratòria per veure que el comportament de les dades era adequat. Cal destacar que hem comprovat si les variables segueixen una distribució normal amb la prova de "Kolmogorov-Smirnov", per saber si utilitzar els tests paramètrics o no paramètrics.

Un cop hem estudiat el comportament de les dades de manera general, hem procedit a realitzar proves més específiques com correlacions de *Pearson*, *t de Student*, *ANOVA* (o *Welch* quan no hi havia homoscedasticitat), així com la mida de l'efecte i les proves *post-hoc* utilitzant *Tukey* o *Tamhane* en funció dels casos.

3. Resultats

Assenyalem a continuació els resultats obtinguts de les entrevistes adreçades a persones clau i de l'enquesta adreçada al professorat.

3.1. Buidatge de les entrevistes

Primer hem realitzat les entrevistes a la professora de l'aula d'acollida i a la directora del centre per poder confeccionar l'enquesta.

Així doncs, hem ajuntat i dividit en cinc apartats les respostes de cadascuna per poder plasmar el que ens han dit d'una manera resumida i esquemàtica (vegeu les entrevistes senceres a annexos).

Els apartats de les respostes mostrats a la *taula 2* són els següents:

- A) Aspectes generals.
- B) L'aula d'acollida.
- C) L'alumnat nouvingut.
- D) L'entorn social.
- E) Estratègies d'inclusió.

Taula 2. Entrevistes a dues persones clau

Apartats	Professora aula d'acollida	Directora del centre
	-Obertura de l'aula d'acollida l'any 2004-2005. On la participant segueix sent la mateixa professora de l'aula d'acollida.	-L'aula d'acollida és un recurs molt integrat en l'ADN de l'institut, ja que, molts han conviscut des de la creació d'aquesta.
Aspectes generals	-Per treballar amb aquest col·lectiu es necessiten actituds com "empatia, paciència infinita i saber mantenir la calma".	-En relació amb la proporció d'alumnes nouvinguts, estan al voltant del 5,2%. L'any 2007 va augmentar fins al 6% i el curs 2014-2015 va disminuir fins a 1,4%.
	-El més important és que ha de ser una aula heterògena, donant valor a ser un equip.	-L'aula d'acollida està molt integrada dins del centre i tenen un gran sentiment de pertinença.
L'aula d'acollida	-L'aula és petita, recollidora, on caben aproximadament 16 alumnes. Està situada a prop de les aules ordinàries, això promou la comunicació amb exalumnes.	-Considera l'aula d'acollida com a molt inclusiva, on s'utilitzen estratègies d'aprenentatge inclusives on tots participen.
	-El principal problema dins l'aula és que la comunicació i l'estat emocional d'aquest col·lectiu influeix negativament en l'aprenentatge.	-L'alumnat nouvingut està molt satisfet de l'acompanyament, l'atenció en l'àmbit emocional, i sobretot el fort vincle amb el docent referent.

Apartats	Professora aula d'acollida	Directora del centre
Alumnat nouvingut	<p>-Dels 28 alumnes, 19 són nois i 9 són noies, repartits en diferents cursos (dos a 1r, nou a 2n, quatre a 3r i tretze a 4t d'ESO).</p> <p>-Pel que fa a l'origen, n'hi ha deu procedents de l'Índia, cinc del Marroc, quatre d'Hondures, i la resta de Romania, Cuba i Gàmbia.</p> <p>-Quan es fa l'avaluació inicial, s'han d'observar els hàbits de treball, l'autonomia i les seves necessitats. Pel que fa a l'actitud envers l'escola, si els alumnes se senten escoltats, el grau de rebuig disminueix.</p>	<p>-L'alumnat nouvingut comença assistint a l'aula d'acollida moltes hores per treballar la llengua i crear un vincle amb el docent referent d'aquesta aula. A poc a poc, es va disminuint les hores fins a arribar a estar completament amb el seu grup classe.</p> <p>-Hi ha una dificultat en determinar si un nen realment té problemes amb la comprensió de la llengua o si realment darrere s'amaga algun trastorn en concret.</p>
Entorn social	<p>-La implicació de la família juga un paper molt important en el procés d'aprenentatge (vegeu annexos per més informació).</p> <p>-La relació amb els companys de l'aula no és ni bona ni dolenta. Molts cops s'acaben ajuntant per origen. Dins l'aula d'acollida s'incentiva molt la cooperació d'igual a igual en l'idioma i l'adaptació a l'hora d'esbarjo.</p> <p>-El que més influeix en el procés d'adaptació és l'escolarització prèvia "Background educatiu".</p>	<p>-La professora de l'aula d'acollida està en contacte amb altres aules d'acollida d'altres centres.</p> <p>-Es fan trobades amb exalumnes on a través de taules rodones expliquen la seva experiència, orientant l'alumnat actual en diferents àmbits (universitat, cicles formatius, món laboral, etc.).</p>

Apartats	Professora aula d'acollida	Directora del centre
Estratègies d'inclusió	-Es treballen molt temes concrets com el gènere, es promou la participació en les activitats del centre i es fan guies pel grup-classe.	-Equip multidisciplinari, fent un seguit d'accions que impliquen l'organització conjunta de tot l'equip i de professionals externs.
	-Coordinació constant amb els professionals i acompanyament per facilitar la integració.	-Totes les necessitats educatives passen a través de la Comissió d'Atenció a la Diversitat (CAD).
	-L'aula d'acollida és un recurs de pas amb l'objectiu que l'alumne s'adapti el més aviat millor a l'aula ordinària amb la resta.	-De cara al curs vinent, s'està concretant un treball en horari lectiu amb les mares del col·lectiu per fomentar el contacte proper amb l'entorn de l'alumnat.

3.2. Resultats de l'enquesta

Prèviament, hem fet una anàlisi exploratòria per veure que el comportament de les dades era adequat. A continuació, hem exposat els resultats obtinguts d'acord amb els objectius establerts. En primer lloc, abans de relacionar, mostrarem les característiques generals del que han contestat els docents.

Pel que fa al tipus d'estratègies que s'estan utilitzant en l'actualitat per atendre als nouvinguts en els centres escolars, destaquen la coordinació entre professionals del centre, realitzar un seguiment molt proper i fer grups cooperatius. Tanmateix, consideren que s'hauria de proposar estratègies per l'autonomia dels alumnes. Per altra banda, el recurs que menys s'està utilitzant són els grups interactius i treballar per projectes.

Com es pot veure a la figura 4, els tres factors que més influeixen en l'adaptació dels nouvinguts són el grau d'interès de les famílies, el factor emocional i la llengua.

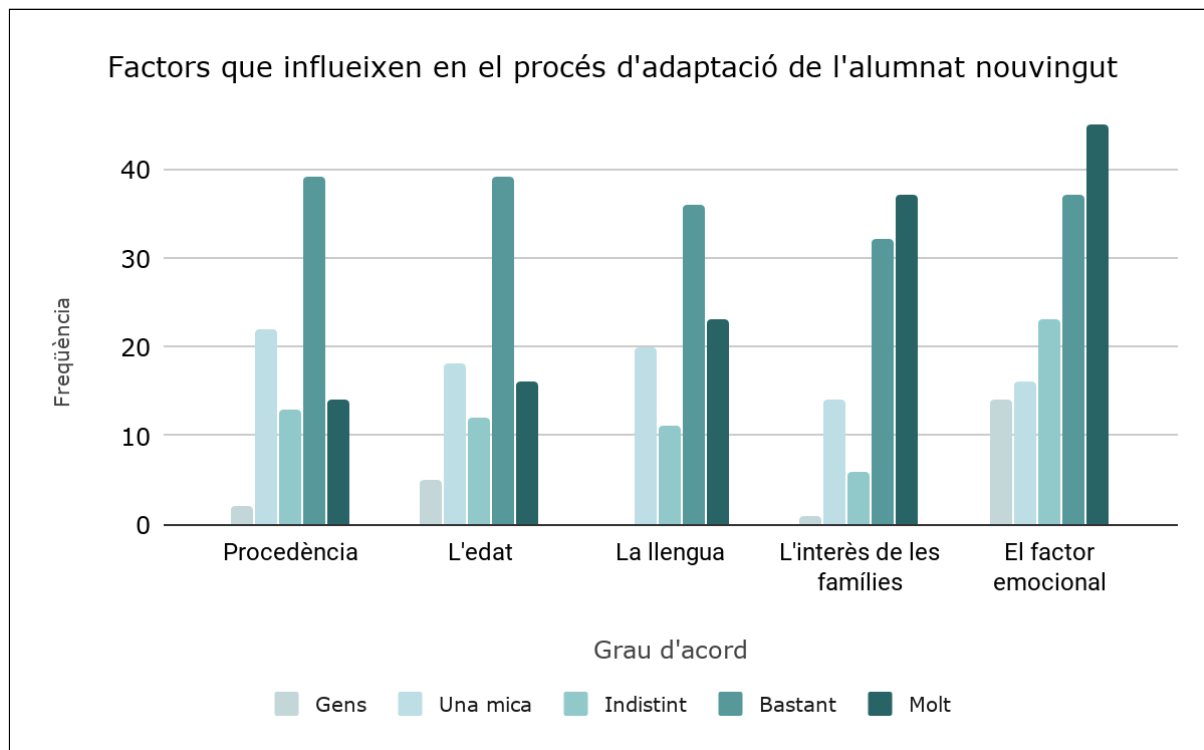

Figura 4. Factors que influeixen en l'adaptació dels nouvinguts. Font: Pròpia.

En relació amb l'aula d'acollida, com es pot veure a la *taula 3*, el 80% dels docents considera aquesta aula com a un recurs important que hi ha d'haver dins d'un centre escolar. Excepte un cas en concret que està totalment en desacord amb aquesta afirmació.

Taula 3. L'aula d'acollida és útil

Grau d'acord	Freqüència	Percentatge
Gens	1	1,1
Indistint	2	2,2
Bastant	15	16,7
Molt	72	80,0
Total	90	100,0

Satisfacció dels docents respecte diferents variables

Per investigar la satisfacció dels docents hem fet correlacions amb les següents variables: utilitat de l'aula d'acollida, docent de l'aula d'acollida o de l'aula ordinària, província on està situat el centre i l'edat del docent. Com es pot observar a la *taula 4*, la correlació s'ha vist significativa entre la utilitat de l'aula d'acollida i la satisfacció dels recursos actuals. És a dir, com més satisfets se senten els docents amb els recursos de l'aula d'acollida, més alta és la percepció d'utilitat de l'aula d'acollida.

Taula 4. Correlació utilitat i satisfacció dels recursos actuals de l'aula d'acollida

		L'aula d'acollida és útil	Satisfacció dels recursos actuals de l'aula d'acollida
L'aula d'acollida és útil	Correlación de Pearson	1	,374**
	Sig. (bilateral)		0,000
Satisfacció dels recursos actuals de l'aula d'acollida	Correlación de Pearson	,374**	1
	Sig. (bilateral)	0,000	

Nota. **La correlació és significativa en el nivell 0,01 (bilateral).

La prova t de mostres independents ens mostra que els professors que treballen a l'aula ordinària de secundària estan més satisfets dels recursos que els de l'aula d'acollida o dels que treballen en altres àrees (taula 5). Després es discutirà si això pot ser degut al fet que els professors de l'aula d'acollida són més exigents i conscients de les necessitats dels alumnes i per tant, pensen que haurien de funcionar millor.

Taula 5. Prova t de la satisfacció dels recursos actuals de l'aula d'acollida

Ets professor/a de secundària a l'aula ordinària?		N	Mitja aritmètica
Satisfacció recursos	No	46	3,28
	Si	44	3,91
	t	gl	Sig. (bilateral)
Satisfacció recursos	-2,534	88	0,013*

Nota. * Valors significatius $p < 0,05$; ** Valors molt significatius $p < 0,01$; *** Valors altament significatius $p < 0,001$

Factors que influeixen en l'adaptació de l'alumnat nouvingut

Per conèixer els factors que influeixen més en l'adaptació de l'alumnat nouvingut, s'han fet la prova t de mostres independents amb diferents variables: El tipus de centre, si el docent treballa a l'aula d'acollida, els anys d'experiència com a docent i la localitat del centre.

Els resultats de la *taula 6* mostren diferències significatives de tres factors que influeixen en l'adaptació de l'alumnat nouvingut segons el tipus de centre (El 72,2% són centres públics i el 26,6% són centres concertats). Concretament, els professors de centres públics consideren la procedència i l'edat com a factors indistints o poc importants en el procés d'adaptació dels nouvinguts, destacant la llengua com el més important dels tres. En canvi, els professors dels centres concertats donen bastant importància als tres factors per igual.

Taula 6. Prova t dels factors que influeixen en l'adaptació de l'alumnat nouvingut

Diferents factors	t	gl	Sig. (bilateral)
La procedència	-2,523	51,236	0,015*
L'edat	-2,196	49,412	0,033*
La llengua	-2,209	87	0,030*

Nota. * Valors significatius $p < 0,05$; ** Valors molt significatius $p < 0,01$; *** Valors altament significatius $p < 0,001$

Per altra banda, com es pot veure a la *taula 7*, no s'han trobat diferències significatives entre "el factor emocional influeix en l'adaptació de l'alumnat nouvingut" i "docent treballa a l'aula d'acollida o no". Això és degut al fet que els dos grups consideren que les emocions juguen un paper bastant important en l'adaptació dels nouvinguts.

Taula 7. Prova t de la influència del factor emocional en l'adaptació dels nouvinguts

	t	gl	Sig. (bilateral)
Influència del factor emocional en l'adaptació	-1,870	88	0,065

Nota. * Valors significatius $p < 0,05$; ** Valors molt significatius $p < 0,01$; *** Valors altament significatius $p < 0,001$

Diferència del comportament a l'aula d'acollida

Tal com es pot observar a la *taula 8*, l'ANOVA assenyala diferències significatives entre el comportament que es dona dins de l'aula d'acollida i la província on es troba el centre educatiu. Concretament, els resultats mostren que els centres de la província de Tarragona, l'alumnat nouvingut té una molt bona relació i comportament amb el professorat, essent a Girona i Barcelona adequat però no tan bo com a Tarragona.

Taula 8. ANOVA del comportament a l'aula d'acollida segons la província

Bon comportament amb el professorat a l'aula d'acollida		N	Mitja aritmètica
Províncies Catalunya	Tarragona	6	5,00
	Girona	7	4,00
	Barcelona	18	4,00
	Total	31	4,19

Bon comportament amb el professorat a l'aula d'acollida	gl	F	Sig. (bilateral)
Entre grups (combinat)	2	8,468	0,001**
Dins de grups	28		
Total	30		

Nota. * Valors significatius $p < 0,05$; ** Valors molt significatius $p < 0,01$; *** Valors altament significatius $p < 0,001$

Pel que fa al comportament dels nouvinguts dins l'aula ordinària, com es pot veure a la *taula 9*, no hi ha diferències significatives entre primària, secundària i institut-escola, on diuen que aquest col·lectiu no dóna problemes comportamentals dins l'aula.

No obstant això, hi ha un centre concret que engloba des dels tres anys fins més de vint anys, on l'alumnat nouvingut tendeix a donar molts problemes comportamentals a les aules ordinàries en comparació a la resta d'alumnes. Tanmateix, en la categoria "d'altres centres" hi trobem dos centres de màxima complexitat i dos centres de formació de persones adultes, que també manifesten tenir bastants problemes comportamentals per part dels alumnes nouvinguts.

Aquests cinc centres diferents de la resta pot ser degut al fet que estan acostumats a tenir més bon comportament al seu centre, falta de formació, entre altres motius que comentarem a la discussió.

Taula 9. Problemes comportamentals a l'aula d'acollida segons el tipus de centre

Tipus de centre escolar		N	Mitja aritmètica
Problemes comportamentals de l'alumnat nouvingut	Col·legi d'Educació Infantil i Primària (CEIP)	32	1,59
	Institut d'Educació Secundària (INS)	36	1,69
	Institut-Escola (IE)	17	1,88
	CEIP, INS i Cicles formatius	1	5,00
	Altres	4	3,50
Problemes comportamentals de l'alumnat nouvingut	gl	F	Sig. (bilateral)
Entre grups (combinat)	4	6,438	0,000***

Nota. * Valors significatius $p < 0,05$; ** Valors molt significatius $p < 0,01$; *** Valors altament significatius $p < 0,001$

Situació actual: COVID-19

Per últim, responent a les preguntes que ens hem plantejat sobre com afecta l'adaptació a l'escola a l'alumnat nouvingut en situacions de crisi, tal com s'observa a la *taula 10*, la majoria de docents consideren que la situació actual de confinament a causa de la COVID-19 afectarà més a l'alumnat nouvingut en comparació a la resta.

Taula 10. La situació de confinament afectarà més als nouvinguts

Grau d'acord	Freqüència	Percentatge
Totalment en desacord	1	1,1
Bastant en desacord	4	4,4
Ni d'acord ni en desacord	10	11,1
Bastant d'acord	19	21,1
Totalment d'acord	56	62,2

Tanmateix, pel que fa a la realització d'un bon seguiment amb alumnes nouvinguts durant aquest període de confinament, una bona part dels docents es posicionen de manera neutra i la majoria esmenten que no han pogut realitzar un bon seguiment amb aquest alumnat (taula 11).

Taula 11. La situació de confinament afectarà més als nouvinguts

Grau d'acord	Freqüència	Percentatge
Totalment en desacord	15	16,7
Bastant en desacord	24	26,7
Ni d'acord ni en desacord	29	32,2
Bastant d'acord	18	20,0
Totalment d'acord	4	4,4

Les dificultats per fer el seguiment amb les que més s'han trobat són els motius econòmics, problemes amb l'idioma i que els nouvinguts no disposin de recursos tecnològics (figura 5). En canvi, no s'han trobat amb dificultats relacionades amb assumptes religiosos/culturals o poca confiança.

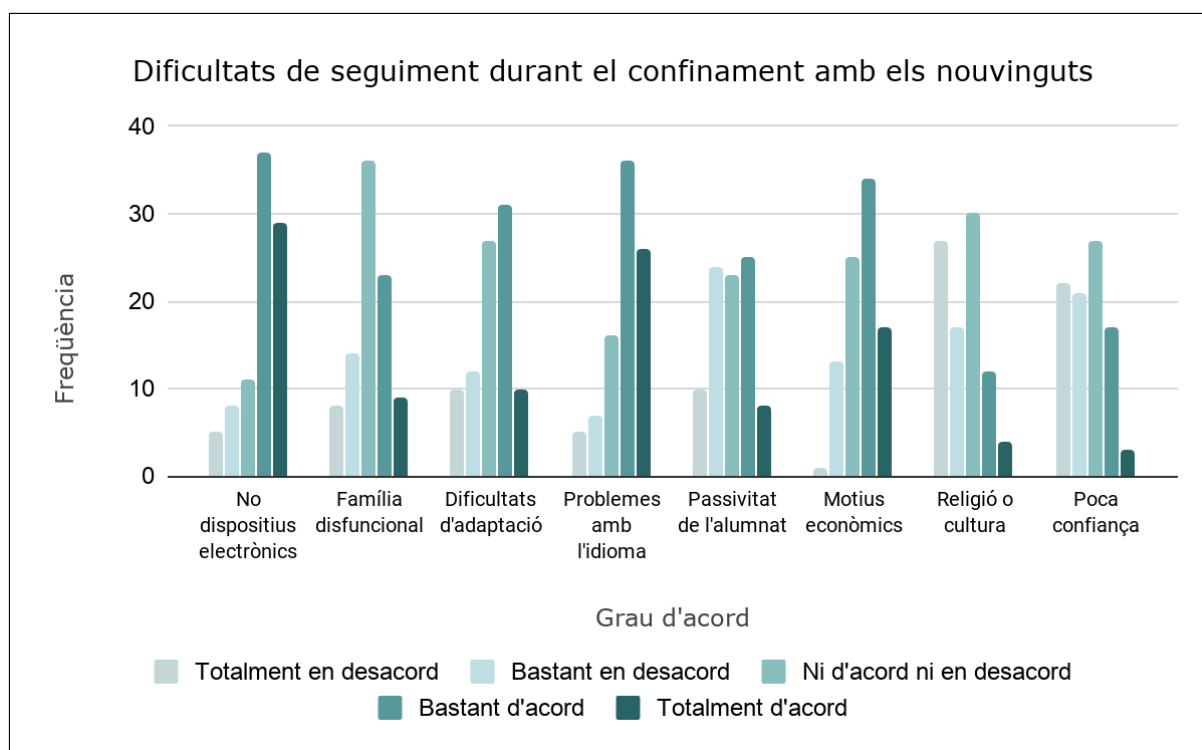

Figura 5. Dificultats de seguiment durant el confinament amb els nouvinguts. Font: Pròpia.

En els comentaris vuit docents han afegit que depèn molt de cada alumne i cada situació, ja que, les dificultats dins del sistema educatiu estan definides per criteris econòmics i socials, no per la procedència. A més, set docents consideren que si la família està interessada en l'educació del seu fill/a, possibilita fer un bon seguiment. Per altra banda, quatre docents han explicat que en el cas que l'alumne no disposés de connexió a internet, s'ha fet el seguiment per telèfon.

4. Discussió i conclusions

A continuació, es presenten les conclusions a les quals hem arribat un cop desenvolupat tot l'estudi. Partint del primer objectiu, en aquest treball hem pogut conèixer les característiques de l'aula d'acollida i les necessitats dels centres escolars mitjançant entrevistes a persones clau i una entrevista dirigida a docents que disposen d'aula d'acollida al seu centre. Els subjectes que han respost les enquestes són de diferents perfils: mestres d'infantil o primària a l'aula ordinària, professors de secundària a l'aula ordinària, orientadors educatius, directors, professors de l'aula d'acollida, etc.

En primer lloc, en el buidatge de l'entrevista amb la professora de l'aula d'acollida hem vist la importància que li dóna a l'heterogeneïtat dins l'aula. Tanmateix, Escobar et al. (2000) i Jové (2006) esmenten la importància de l'heterogeneïtat on sigui possible aprendre de forma conjunta, incentivant la diversitat i fent que l'alumnat se senti inclòs dins d'aquest món social.

En segon lloc, la professora de l'aula d'acollida explica que la primera necessitat que té l'alumne és sentir-se acompanyat i atès perquè el seu grau de rebuig disminueixi i la seva actitud envers l'aprenentatge millori. Diversos autors com Carbonell (2006) i Carrasco et al. (2012) coincideixen en el fet que és imprescindible crear forts lligams emocionals amb referents dins del centre escolar perquè se sentin acollits i augmenti el seu desig per assolir aprenentatges. A més a més, tal com mostren els resultats de l'entrevista, la implicació de la família juga un paper molt important en el procés d'aprenentatge de cada alumne, on autors com Ramón et al. (2009) ho afirmen i altres com De Miguel (2001) i López et al. (2015) afegeixen amb les seves investigacions que un bon suport familiar està relacionat amb l'augment del rendiment escolar.

En tercer lloc, segons els resultats de l'entrevista, l'aula d'acollida és un recurs de pas perquè l'alumnat nouvingut s'adapti el més aviat millor a l'aula ordinària amb la resta. Tanmateix, Carrasco et al. (2012), coincideixen en el fet que les aules d'acollida es converteixen en espais de trànsit cap a l'aula ordinària i que no s'han d'entendre com un espai separat dins del centre.

A més a més, en l'entrevista la professora de l'aula d'acollida explica que al començament l'alumnat nouvingut comença assistint a l'aula d'acollida moltes hores per poder treballar la llengua i crear un fort vincle amb el referent d'aquesta aula, on Serra i Bonet et al. (2008) afirma que els vincles afectius i les relacions socials són claus en l'adquisició de la llengua.

Referent a la satisfacció dels docents respecte diferents variables, hem trobat que els professors que treballen a l'aula ordinària de secundària se senten més satisfets dels recursos que no pas els docents que treballen a l'aula d'acollida o en altres àrees.

Carrasco (2011) esmenta que l'aula d'acollida està suposant una oportunitat d'innovació educativa i processos de creixement professional per molts centres fet que contribueix a percebre l'aula d'acollida i els recursos actuals com a més útils i satisfactoris. No obstant això, els nostres resultats sobre els docents de l'aula d'acollida no estan d'acord amb aquest autor. Això podria ser degut al fet que els docents d'aula d'acollida possiblement tenen uns estàndards més alts, pel fet que coneixen millor les necessitats dels alumnes nouvinguts i són més exigents en comparació als que treballen a l'aula ordinària.

En relació amb conèixer quins factors influeixen més en l'adaptació de l'alumnat nouvingut, s'ha vist la importància del grau d'interès de les famílies, de les emocions i de la llengua. No obstant això, hem vist que els centres concertats donen molta importància a la procedència, l'edat i la llengua. Aquest fet està relacionat amb la importància que dona Aguiar et al. (2012) al factor de l'edat, quan explica que ser adolescent comporta tenir més problemes en l'adaptació escolar. A més a més, en els resultats hem vist que les emocions juguen un paper bastant important en l'adaptació dels nouvinguts independentment del tipus de professorat. Això es pot relacionar quan Campos (2011), esmenta que pot haver-hi diversos factors de risc en les emocions que poden comportar alteracions adaptatives. No obstant això, s'ha de tenir en compte que cada persona és única i cadascú necessitarà el seu temps d'adaptació al nou context educatiu.

Pel que fa a les diferències de comportament dins l'aula d'acollida en funció de la província i del tipus de centre escolar, hem observat resultats diferents en tres o quatre casos concrets que manifesten problemes comportamentals amb els alumnes nouvinguts dins l'aula. Aquests casos coincideixen amb Campos (2011), quan esmenta que els alumnes nouvinguts poden adoptar hostilitat cap al nou context i tendir a realitzar conductes agressives dins l'aula. En canvi, els resultats de les escoles de primària, secundària i institut-escola, són molt similars entre ells i estan en desacord amb el que diu aquest autor, ja que, l'alumnat nouvingut té bona relació i bon comportament amb els docents.

Aquests cinc centres que són diferents de la resta pot ser que sigui degut al fet que estan acostumats a tenir més bon comportament al seu centre o que com diu Carbonell (2006) el professorat no tingui formació suficient per poder atendre els seus comportaments desproporcionats donat la situació de dol migratori que estan vivint. A més a més, s'ha de tenir en compte que possiblement aquests alumnes nouvinguts tinguin més exigències en l'adaptació a la nova cultura, sentiments de frustració donat la limitació de la llengua, cosa que impedeix la integració dins del nou context escolar (Campos, 2011).

Per últim, hem volgut veure com afecta l'adaptació a l'escola de l'alumnat nouvingut en situacions de crisi. Els resultats de l'enquesta mostren que la majoria de docents considera que la situació actual de confinament a causa de la COVID-19, afectarà més a l'alumnat nouvingut en comparació amb la resta. No obstant això, dependrà de molts factors personals, entre ells la resiliència. Segons Caamaño et al. (2012), les persones resilients tendeixen a tenir major equilibri emocional i suporten millor la pressió i les situacions d'estrès. Per altra banda, les dificultats més rellevants amb les que s'han trobat per fer el seguiment amb aquest col·lectiu són: problemes econòmics, problemes amb l'idioma i la falta de recursos tecnològics a la llar.

Així doncs, les **conclusions principals** al present treball són:

- A) Els docents que treballen a l'aula ordinària de secundària se senten més satisfets dels recursos actuals que no pas els docents que treballen dins l'aula d'acollida.
- B) Els factors que més influeixen en l'adaptació de l'alumnat nouvingut són el grau d'interès de les famílies, les emocions i la llengua.
- C) L'alumnat nouvingut que se sent integrat dins del context escolar manifesta una bona relació i comportament amb el professorat.
- D) La situació actual de confinament afectarà més a l'alumnat nouvingut que a la resta d'alumnes. Les dificultats més rellevants per fer el seguiment amb aquest col·lectiu són: problemes econòmics, problemes amb l'idioma i la falta de recursos tecnològics.

A continuació, assenyalem les propostes de millora i les limitacions.

4.1. Propostes de millora

Després d'haver analitzat i recollit informació de l'enquesta i les entrevistes sobre estratègies que es podrien proposar per atendre a l'alumnat nouvingut, hem destacat algunes eines o suports mencionats pels docents que considerem importants.

En primer lloc, una activitat molt interessant seria realitzar un projecte on la seva identitat fos la protagonista. Per exemple, treballar la llengua materna, llegint un llibre en la seva llengua davant de classe o explicant algun menjar típic del seu país. Tanmateix, el centre escolar podria realitzar activitats culturals relacionades amb totes les cultures, per exemple, donar igual importància al Ramadà que el dia de Nadal.

En segon lloc, la figura d'un mediador cultural és imprescindible pel respecte i la comprensió mútua. A més, és important el treball amb el psicòleg per treballar el dol migratori i aprendre a respectar el temps de cada nen per adaptar-se, podent fer diferents tallers per treballar la gestió de les emocions. Tanmateix, no es pot oblidar l'educador o assistent social per tal de conèixer les realitats familiars i fer una orientació amb els recursos disponibles.

En tercer lloc, un aspecte que han de treballar els alumnes nouvinguts és l'autonomia per poder agafar un bon ritme de feina i aconseguir que puguin estar motivats i amb ganes d'aprendre. A més, seria interessant dedicar hores d'immersió en el català des del primer dia i que les primeres setmanes comptessin amb l'acompanyament d'alumnes del grup ordinari que poguessin exercir el rol de padrí per ajudar a l'alumnat nouvingut a no perdre's pel centre escolar i facilitar la integració amb els seus iguals.

Cal destacar que l'escola no només juga un paper importantíssim en la integració dels nouvinguts, sinó que també amb la resta del grup classe per treballar aspectes com el respecte i la tolerància conjunta.

En quart lloc, un altre factor important seria disposar de més personal a l'aula d'acollida per realitzar estratègies com grups interactius, grups cooperatius, treballar per projectes, etc. No obstant això, els recursos i les habilitats digitals són sovint escasses, per això seria necessari la coordinació amb els professionals d'aula d'acollida d'altres centres, amb l'equip *LIC* (Llocs d'importància Comunitària) de la zona, recursos *TAC* (Tecnologies de l'Aprenentatge i el Coneixement), etc.

Dit tot això, puntualitzar que hi ha molts factors que intervenen en l'èxit inclusiu i educatiu, és per això que, no es pot generalitzar, ja que, cada alumne és diferent, hi ha nens/es que s'adapten molt ràpidament i d'altres que no tant, especialment en aquests casos que hi ha tantes diferències culturals en funció de la seva procedència.

4.2. Limitacions

Pel que fa a la investigació quantitativa, ha estat una limitació el fet que la mida de la mostra fos de 90 docents, ja que, era més difícil trobar relacions significatives i assegurar una distribució representativa. Això pot ser degut al fet que l'estudi només estava centrat a Catalunya i probablement pot ser un indicatiu del fet que pocs centres educatius disposen d'aula d'acollida.

Per altra banda, donada la situació de confinament hi han hagut limitacions a l'hora de fer les entrevistes, ja que, s'han hagut de realitzar via en línia a través de "Skype" o "Hangouts", on d'alguna manera ha limitat part d'informació que s'hagués pogut obtenir de manera presencial.

En relació amb l'enquesta, el fet de posar molts ítems d'escala *Likert* (1-5) ha suposat que molts dels subjectes es posicionessin de manera neutra en moltes respostes i això ha tingut repercussions amb els resultats obtinguts.

Cal destacar que en general la significació asimptòtica bilateral ens mostra que la majoria de variables no tenen distribució normal. Tot i haver analitzat les dades amb proves no paramètriques, en els resultats hem exposat les proves paramètriques, ja que, tenen més exactitud i ens permeten conèixer amb major validesa els resultats. No obstant això, hem de ser conscients que l'estadística paramètrica va ser dissenyada per una població que tingui una distribució normal en la variable estudiada. Per tant, utilitzar les proves paramètriques en una mostra que no sigui normal, pot haver afectat la interpretació dels resultats.

Per últim, cal destacar que el temps disponible per realitzar aquesta investigació a causa de la data de venciment d'entrega, també ha resultat una limitació, ja que, donada la situació excepcional de confinament, s'han ajuntat molts factors personals que han dificultat el procés de la realització de l'estudi.

5. Referències

Achotegui, J. (2008). Duelo migratorio extremo: el síndrome del inmigrante con estrés crónico y múltiple (Síndrome de Ulises). *Avances en salud mental relacional*, 7 (1), 15-25.

Adell, D. I., Gumbau, I. P., & de Castelló, I. P. (2015). Grups interactius: El camí de la transformació. Quaderns digitals. *Revista de Nuevas Tecnologías y Sociedad*, (81), 71-85.

Aguar Andrade, E., & Acle-Tomasini, G. (2012). Resiliencia, factores de riesgo y protección en adolescentes mayas de Yucatán: Elementos para favorecer la adaptación escolar. *Acta Colombiana de Psicología*, 15 (2), 53-64.

Bardolet, A. T., Collet-Sabé, J., Gil, N. S., & Rovira, J. P. (2014). La acogida educativa en los centros escolares en Cataluña: más allá de los recursos específicos para el alumnado de nueva incorporación/Reception and schooling of children in schools in Catalonia: Beyond Educational Welcome Facilities. *Revista Complutense de Educación*, 25 (1), 177-194.

Beirut, N. S. A. (2013). Procés migratori, diversitat sociocultural i impacte sobre la salut mental. Educació social. *Revista d'intervenció socioeducativa*, (54), 87-101.

Bustos, R., & Gairín, J. (2017). Adaptación académica de estudiantes migrantes en contexto de frontera. *Calidad en la educación*, (46), 193-220.

Caamaño Caamaño, J., Hernández Vásquez, R., Lizana Navarro, J., & Leal Soto, F. (2012). ¿Qué hace la diferencia?. Historias de vida de jóvenes psicológicamente vulnerables con Buena Adaptación Escolar. *Revista de Investigacion Psicologica*, (7), 112-133.

Calderón Soto, M., Zuñiga Parada, D., Leiva Rodríguez, I., Padilla Pérez, O., & Bitran Carreño, M. (2018). Estrategias de adaptación para el aprendizaje de la clínica: la voz de los estudiantes. *Investigación en educación médica*, 7 (27), 35-43.

Campos, R. A. (2011). Els Menors reagrupats: entre el desig i l'angoixa. *Revista Catalana de Sociologia*, (26), 73-84.

Carbonell, F. (2006). *L'acollida: acompanyament d'alumnat nouvingut*. Vic: Eumo Editorial.

Carrasco, S. (2011). Interculturalidad e inclusión: principios para evaluar la acogida al alumnado de origen extranjero. *Población inmigrante y escuela: conocimientos y saberes de investigación*, 493-502.

Carrasco, S., Pedro, L. N., & Rovira, J. P. (2012). A propósito de la acogida de alumnado extranjero. Paradojas de la educación inclusiva en Cataluña (España). *Revista latinoamericana de educación inclusiva*, 6 (1), 105-122.

De Arellano, M., Bridges, A., Hernández, M., Kenneth, R., Vasquez, D., Acierno, R., & Danielson, C. (2009). Trastorno por estrés postraumático en niños: una revisión. *Behavioral Psychology*, 17 (1), 11-39.

De Miguel, C.R. (2001). Factores familiares vinculados al bajo rendimiento. *Revista Complutense de Educación*, 12 (1), 81-113.

Díez-Palomar, J., & Flecha, R. F. (2010). Comunidades de Aprendizaje: un proyecto de transformación social y educativa. *Revista interuniversitaria de formación del profesorado*, 24 (1), 19-30.

Escobar, A., Luengo, C., & Pérez, M. J. (2000). *Aula d'acollida per a alumnes nouvinguts de l'IES Ramon de la Torre*. Altafulla: Fundació Jaume Bofill.

Flecha, R. (2014). *Successful educational actions for inclusion and social cohesion in Europe*. Barcelona: Springer.

Gil-del-Pino, C., & García-Segura, S. (2019). Influencia de las expectativas de familias y profesorado en el logro educativo y social de los estudiantes. *Educação e Pesquisa*, 45 (4), 1-20.

Giné, C. (2001). Inclusión y sistema educativo. III Congreso *La atención a la diversidad en el sistema educativo*. Universidad de Salamanca-Instituto Universitario de Integración en la Comunidad (INICO).

Gratacós, P., & Ugidos, P. (2011). *Diversitat cultural i exclusió escolar. Dinàmiques educatives, relacions interpersonals i actituds del professorat*. Barcelona: Fundació Jaume Bofill.

Jové, N. A. (2006). Aula de Acogida: una respuesta a la interculturalidad y al multilingüismo. *Avances en Supervisión Educativa*, (3).

Laaroussi, Z. (2009). La mediadora intercultural i la seva tasca en l'acompanyament socioeducatiu de l'alumnat immigrant i la seva família. *Revista electrònica: IN. Investigació i Innovació Educativa i Socioeducativa*, 2 (1), 85-98.

Lastre Meza, K., López Salazar, L. D., & Alcázar Berrío, C. (2018). Relación entre apoyo familiar y el rendimiento académico en estudiantes colombianos de educación primaria. *Psicogente*, 21 (39), 102-115.

López Mero, P., Barreto Pico, A., Endoza Rodríguez, E. R., & del Salto Bello, M. W. A. (2015). Bajo rendimiento académico en estudiantes y disfuncionalidad familiar. *MEDISAN*, 19 (9), 1163-1166.

Lucio-Villegas, E. (2005). Una revisión sobre algunas metodologías de intervención socioeducativa. *XXI: Revista de Educación*, 7, 25-41.

Maturana, H. A., & Vargas, S. A. (2015). El estrés escolar. *Revista Médica Clínica Las Condes*, 26 (1), 34-41.

Morán, A. G. (2010). Evolució del paper de les entitats d'acció social i de l'educador social en l'atenció dels Menors Migrants no Acompanyats. *Educació social. Revista d'intervenció socioeducativa*, (45), 163-179.

Muntaner, J. J. (2014). Prácticas inclusivas en el aula ordinaria. *Revista de Educación Inclusiva*, 7 (1), 63-79.

Párraga, M. C. (2016). L'atenció socioeducativa dels menors estrangers no acompanyats. Una mirada vers les expectatives i les necessitats. *Educació social. Revista d'intervenció socioeducativa*, (64), 44-60.

Perera, S., Siqués, C., & Vila, I. (2009). Percepciones y actitudes del alumnado extranjero y del profesorado: un estudio empírico en las aulas de acogida de Cataluña. *Electronic Journal of Research in Educational Psychology*, 7 (1), 103-132.

Purtí, E., Inglés, J., de la Peña, L., Rodríguez, M. C., Puiggenè, M., Bernad, M. C., ... & Torres, M. C. (2020). La Asociación Catalana de Salud Laboral ante el gran reto de la COVID-19. *Archivos de Prevención de Riesgos Laborales*, 23 (2), 146-153.

Quesada, C. V. (2003). El concepto de resiliencia individual y familiar. Aplicaciones en la intervención social. *Psychosocial Intervention*, 12 (3), 283-299.

Ramírez-Osorio, P., & Hernández-Mendoza, E. (2012). Resiliencia familiar, depresión y ansiedad en adolescentes en situación de pobreza. *Revista de Enfermería del Instituto Mexicano del Seguro Social*, 20 (2), 63-70.

Ramón, P. R., & Sánchez, J. N. G. (2009). El entorno familiar y su influencia en el rendimiento académico de los alumnos con dificultades de aprendizaje: revisión de estudios empíricos. *Aula abierta*, 37 (1), 117-128.

Salas, S., Garau, M., & Muñoz, M. (2009). Programa experimental per millorar la convivència en els centres educatius de secundària mitjançant la inclusió de la figura professional d'un tècnic d'intervenció socioeducativa. *Anuari de l'Educació de les Illes Balears*, 316-344.

Serra i Bonet, J. M., Perera, S., Siqués, C., Mayans, P., & Canal i Santos, I. (2008). Adaptació escolar, actituds i aprenentatge del català en l'alumnat de les aules d'acollida de primària i secundària a Catalunya (curs 2005-2006). *Caplletra: revista internacional de filologia*, (45), 153-183.

Siqués, C., & Vila, I. (2009). Les Aules d'acollida. *Guix: elements d'acció educativa*, (351), p. 9-11.

Soler, L. M. (2005). Cuando el aula de acogida es toda la escuela. *Cuadernos de Pedagogía*, (349), 16-21.

Sosa, F. & Zubieta, E. (2015). La experiencia de migración y adaptación sociocultural: identidad, contacto y apoyo social en estudiantes universitarios migrantes. *Psicogente*, 18 (33), 36-51.

Valentí Casadellà, A. (2013). *Les comunitats d'aprenentatge com a model educatiu de l'escola del segle XXI*.

Zanón, M. A., Prunera, C. R., & Prieto, M. S. (2013). Feedback i oportunitats de millora: una avaluació orientada a l'aprenentatge actiu. *Revista d'Innovació Docent Universitària*, (5), 1-8.

6. Annexos

6.1. Annex 1. Entrevista a la professora de l'aula d'acollida

PREGUNTES INTRODUCTÒRIES

1. Des de quan hi ha l'aula d'acollida a l'escola i des de quan hi estàs treballant?

L'aula d'acollida allà a Santa Coloma va començar l'any 2005 i tan bon punt el centre la va obrir i el docent que hi va posar vaig ser jo.

2. Quins són els professionals amb els quals treballes?

L'aula d'acollida és un recurs que està dins del departament d'orientació, en el qual hi ha orientadores psicopedagogues, hi ha una SIEI, hi ha una aula oberta i després hi ha l'aula d'acollida. Per tant nosaltres formem part de l'estructura també d'orientació, que està integrat en els equips docents, però a més a més estàs coordinat amb recursos externs (EAP, CSMIJ...). L'aula oberta és un recurs més manipulatiu per nanos més conductuals, que necessiten esponjaments horaris i llavors van allà a l'aula oberta i tenen un docent de referència.

3. Experiència que has tingut dins de l'aula?

L'experiència és molt bona, la prova és que encara hi sóc. És molt positiva, enriquidora. A vegades hi ha llocs de treball que hi estàs perquè no tens més remei, però no és el meu cas. Realment hi estic perquè m'agrada la feina, el tracte amb aquest tipus d'alumnat, en treus coses molt positives.

4. Quin perfil d'alumnes hi ha?

Una aula d'acollida de secundària hi venen alumnat nouvingut amb l'edat d'escolarització des de 12 anys fins a 16. D'entrada pots pensar que seran nanos que han estat anant a escoles fins ara i que el hàndicap serà bàsicament l'idioma. La realitat és totalment diferent, en el sentit que et pots trobar nois i noies amb una gran diversitat des d'adolescents totalment analfabets que no han estat escolaritzats mai ni en el seu idioma, fins a nanos que amb un any agafen el ritme.

Per tant, continuen en el sistema educatiu i poden arribar fins a esdevenir un alumne completament normal en una aula ordinària. Per tant, tu et trobes nivells de P3 amb nivells de secundària allà mateix, amb un problema afegit que és la llengua.

5. En el cas dels alumnes refugiats ho veuries diferents?

Al llarg del temps, la realitat social d'aquells alumnes són molt diferents, fins i tot el gènere et marca l'escolarització, ja que és molt diferent en segons quina cultura l'expectativa que té una noia que l'expectativa que té un noi. Per tant, cada nen és un món, sigui perquè sigui refugiada, perquè sigui MENA, perquè sigui criatura que és possible que la forcin a casar-se, etc. El que sí que veig és que quan s'entra a l'escola, aquestes coses les deixem a la porta, aleshores quan estan allà a l'ambient acadèmic has d'intentar que quedi a la porta perquè aquesta criatura progressi el que pugui escolarment. Ara bé, aquesta part no l'oblides mai i sempre la tens present, perquè saps que això interfereix a la vida acadèmica, perquè criatura que no té expectativa de continuar estudiant o que viu en unes condicions de vida molt complicades, l'afecta.

6. Factors que intervenen per fer més difícil l'adaptació?

Una de les coses que és complicada, és quan tenen un nivell d'estudis previ molt allunyat del que està aquí. Sembla una ximpleria però és important, quan tu estàs a l'aula 6 hores (de 8 a 14:45), amb els esponjaments que et pugui oferir el centre, si tu estàs hora darrera d'hora que t'estan explicant coses que no entens absolutament res, és molt frustrant per aquesta mainada. La feina de motivació és molt important, ja que, hi ha molts alumnes que et diuen que no volen continuar estudiant i que no saben que fan aquí. Tot i això, tenen una capacitat de resistència infinita, la paciència que tenen és increïble, perquè jo moltes vegades ho dic, és com si a mi em possessin a física quàntica, jo aguantaria com a molt una hora i mitja, i ells no, estan allà una hora darrera d'altre. Per això, és molt important estar darrere d'aquest alumne perquè de mica en mica trobi el seu lloc i se senti el més còmode possible.

Per altra banda, aquests nanos tenen altres problemes: primer el trauma del viatge, el dol de la separació de les famílies, el fet d'entrar en un sistema que hi ha educadors, estar en una escola on no s'entén res. Per tant, tots aquests problemes que tenen, l'últim és estar a classe prenent apunts.

Per solucionar això, és un procés d'un any mínim, si aquests nens t'entren amb quinze anys al centre, s'acaba el temps. Tot aquest equip del centre, fa que el nano tingui un grup de referents que el poden ajudar a tirar endavant, on ell vincula amb alguns més que amb d'altres. Sí que és veritat, que a vegades aquests nanos on no hi ha els pares a casa, sí que busquen un referent o el rol aquest que falta, llavors per això també va bé tenir una figura femenina i una masculina al centre.

PREGUNTES PERSONALS

1. Quina formació i especialització has realitzat per tal de poder exercir de professora en una aula d'acollida?

Em vaig llicenciar en història, però vaig començar ensenyament amb l'especialitat d'anglès, perquè tenia el títol oficial d'idiomes de cinquè. Després, en un determinat moment ensenyament em treu de les substitucions d'anglès i em posa amb borsa de socials, i per tant, vaig poder fer la meva especialització de socials durant aproximadament d'un any que va ser quan em van oferir quedar-me a l'aula d'acollida. Et dic el de l'anglès perquè, quan faig aula d'acollida, no deixa de ser que estic ensenyant una llengua estrangera com és el català als alumnes. Llavors, els meus anys de ser professora d'anglès, m'han servit de molt, per com enfocar l'aula d'acollida. A part, jo vaig viure un any a l'estranger, i aquesta part d'empatitzar amb sentiments (d'estar allunyat, no ser la teva realitat), això també em va anar molt bé a l'hora d'entendre aquesta mainada.

2. Quines qualitats creus que ha de tenir una persona per realitzar aquesta professió?

Empatia, paciència infinita, mantenir la calma, saber esperar. Moltes vegades en converses amb altres professionals veiem que aquesta persona acaba d'arribar, és obvi que no ens entén, no passa res, és una cosa que l'experiència ens demostra que s'ha de passar. Llavors, aquest fet de tenir molt clar els tempos, de no voler córrer més del compte, etc.

3. Quina funció et correspon com a professora de l'aula d'acollida? (coordinar, gestionar, participar...)

TOT. La funció del docent de l'aula d'acollida, és el tema de quan arriba un alumnat nouvingut acollir-lo, fer-li les proves de capacitat, situar-lo acadèmicament, fer l'horari, contactar amb l'equip docent, fer el seguiment d'aquest alumne entre l'aula ordinària i l'aula d'acollida, procurar que aquest procés d'integració i d'adaptació sigui el màxim de positiu possible, participar l'escac, gestionar els materials, estar al cas de totes les necessitats que pugui tenir aquell alumne (les claus d'accés al Moodle i el correu corporatiu de l'institut, gestió de llibres i material), participar en les reunions amb les famílies i el tutor de l'aula ordinària, proves d'avaluació final, juntes d'avaluació, realitzar el pla individualitzar (PI). En resum, tot el que tingui a veure amb aquell nano d'ençà que entra fins que ja no necessiti el recurs o s'incorpori completament a l'aula ordinària.

ORGANITZACIÓ AULA D'ACOLLIDA

1. Quina és l'estructura de l'aula d'acollida? (Segons la cultura, escolarització prèvia, llengua, etc.). Utilitzes pautes ja formulades, quines?

D'ençà que vam engegar l'aula d'acollida amb l'ajuda d'en Jordi Collell (assessors que van als centres que estan en contacte amb les aules d'acollida), sempre es va tenir clar des del principi que l'aula d'acollida seria heterogènia. He tingut moments de crisi de replantejar si aquest funcionament és l'òptim, però segueixo tirant per aquí perquè no prioritzo tant el tema de continguts sinó el tema d'acompanyament, del tema emocional. El valor de dir, aquí som un equip, no us baralleu entre vosaltres, som tots del mateix vaixell, etc. Perquè a dins l'aula hi ha diferents cultures, diferents edats, diferents personalitats i s'ha d'intentar crear un clima positiu, avançant de mica en mica i fent l'acompanyament d'aquest procés.

2. Com és l'aula d'acollida? (grandària, condicions especials). Físicament a prop de les altres?

És petita, recollidora, per una qüestió d'espai. Hi ha un aforament de 16 alumnes. Són 4 taules de 4 persones, no estem posats com la disposició normal d'una aula, són taules quadrades amb els alumnes al voltant i jo vaig passant i m'assec amb ells. Això per mi és molt important, d'aquesta manera propicio molt més la interacció entre ells, un ajuda a l'altre, on no arribo jo per idioma o pel que sigui, arriba un altre company de l'aula, per això el treball en equip és tan important. Per tant, l'aula és petita, però ja em va bé perquè com el frec fa l'afecte, doncs estem allà tots molt juntets i còmodes. Físicament està a prop de les altres aules ordinàries i això em va molt bé, perquè jo sempre tinc la porta oberta i llavors entre classe i classe, sempre hi ha aquells exalumnes de l'aula que venen i em saluden, a vegades necessito algú que vingui i em tradueixo. Això és molt important, perquè d'aquesta manera la comunicació amb alumnes que vas tenir l'any passat però que poden necessitar en determinat moment una cosa, et fas molt assequibles i no desapareixes del tot.

3. Quins instruments o materials utilitzes durant les classes a l'aula?

Treballem amb grups heterogenis, tinc molt clar els materials que utilitzo, tinc uns pals de paller quant a material i continguts i a partir d'aquí vaig fent. Jo sé que estic treballant a escala d'A1 fins a B1, amb la qual cosa tinc seleccionats els meus materials (Santillana, comencem), no em moc d'allà i sí que aquest any he obert un Google Classrooms, on allà vaig evocant les activitats que em poden anar fent de forma individual o a vegades de forma grupal en veu alta. Aquest any cada quinze dies m'ha entrat uns alumnes i és completament impossible planejar les classes, ja que, entre tots van descompensats i a diferent ritme. Però de tant en tant, sí que es van organitzant activitats grupals.

4. Durant quantes hores l'alumne es troba en l'aula d'acollida? I a l'aula ordinària?

Depèn. Els nanos que són pràcticament analfabets poden arribar a estar de 10-11 hores. L'aula d'acollida obre de 16-18 hores a la setmana perquè només hi ha una docent. A partir d'aquí és com una botiga, i t'has d'anar adaptant de manera individualitzada a cada nano. Per això, al dia em pot passar de venir 1 hora fins a màxim 11 hores com a molt.

Com el procés és viu, també pot ser que comencis fent 11 hores i a mesura que acaba el temps es va disminuint i modificant segons com veus a l'alumne. L'aula d'acollida és una aula de pas, l'objectiu no és que tu estiguis aquí estacat, si no és una eina perquè un alumne pugui passar a una aula ordinària amb el màxim de garanties perquè pugui seguir sense problemes.

5. Quines dificultats i/o problemes et trobes?

El primer problema és el de comunicació, per exemple, quan tu veus arribar a una persona que no s'ho està passant bé i ell no t'ho pot explicar. Jo m'he trobat amb gent plorant que no et pot explicar com se sent i que acaba sent una comunicació gestual i llenguatge corporal. L'altre problema és que són nens que s'ho estan passant molt malament per la circumstància personal de cadascú i això tenint en compte que estem allà per aprendre, és un problema. Mentre ells estan destrossats, tu els hi vas explicant matemàtiques, català, castellà, anglès, etc. Llavors, és quan entra la paciència i se'ls hi ha d'explicar, mira això dura un any, agafa-ho així, d'aquí a un any et sentiràs més forta, hauràs canviat com a persona i tot anirà millor i saber adaptar-se i conscienciar-se que tot canvi requereix aquest dol.

6. Com es complementa el treball de les dues aules? (d'acollida i ordinària)

Amb els professors parles, amb els equips docents. Per tant, el docent de l'aula d'acollida tot i que està per ensenyar català oral, però clar molts professors et demanen que ajudis a l'alumne amb deures i treballs perquè el puguin avaluar.

INFORMACIÓ ALUMNES

1. Quina és la primera necessitat de l'alumne quan arriba al centre educatiu?

L'acompanyament, que sàpiga que si té algun problema que pot comptar amb mi. Quan l'alumnat arriba, fem una volta pel centre amb alguna persona que pugui traduir, li dono l'horari, el material, li presento l'aula d'acollida i els seus companys, li presentem el seu tutor i l'aula ordinària, etc. És tot un protocol que realitzem, una de les parades més importants que fem és a la consergeria, perquè sàpiguen que si tenen algun problema poden preguntar allà.

Per tant, el primer és garantir que si aquell nano té algun problema, que sapiguen a qui ha d'acudir. Nosaltres com a professionals del centre ho planifiquem però nosaltres com aula d'acollida hem creat com una comunitat, en la qual, disposem de filament de gent disposada ajudar. Per exemple, l'últim cas que vam tenir just abans del confinament, arriba el nen, i hi ha un teixit d'alumnes que col·laboren i proporcionen un acompanyament d'igual a aquest alumne amb unes necessitats especials per millorar la seva adaptació al centre, hora d'esbarjo, que no se senti exclòs, etc.

2. De quina manera es fa una avaluació inicial de l'alumne i amb quina llengua?

La versió oficial diu que l'avaluació inicial hi ha dos apartats: el de llengua i el de matemàtiques. La meua experiència al llarg d'aquests catorze anys és que tu ja veus si un nen sap llegir o no sap llegir, si entén el que llegeix, etc. A banda d'això, molts alumnes que tenim procedent de Gàmbia, la seva llengua materna és àgrafa i no es pot escriure, per tant, la prova de lectura els hi has de fer en anglès. Majoritàriament ho fan de forma oral i de repetir coses que se'ls hi diuen i llavors ells reciten. Jo també tinc molta comunitat que parlen Panjabi, que tampoc existeix la llengua escrita i passa el mateix, llavors si han estat escolaritzats amb anglès perfecte, sinó d'alguna manera ens en sortim. I la banda de matemàtiques, sobretot el primer dia estan molt atabalats, així que per mi realment l'avaluació inicial és veure i observar si realment aquell alumne té uns hàbits de treball, autonomia, si sap estar a classe, si sap manejar el material o l'ordinador, etc. Totes aquestes coses són més importants perquè ell es pugui adaptar al centre, se li pugui fer un pla individualitzat i acabar de fixar quin nivell de continguts se li pot demanar. L'objectiu és treure un graduat i això, és molt complicat, ja que, hi han uns continguts mínims que molts no arriben. A més a més, s'ha d'anar observant durant el primer mes per fer-te una idea de quins coneixements previs té aquella persona.

3. Es realitza un pla de suport individualitzat per cada alumne? Intervenen altres professionals o professors en aquest procés? Quins?

Si, això és una llei, per tots els alumnes amb necessitats educatives especials hem d'elaborar un pla individualitzat (PI). En cas de l'alumnat nouvingut, com tots els alumnes que tenen algun tipus de necessitat educativa, hi ha unes orientacions metodològiques, que són les que s'adjunten al PI. Perquè clar, una cosa és un alumne nouvingut com ens imaginem que és, una persona que estava a l'escola al seu país i ara passa a un altre escola al nostre país. Si fos així, resoluria el problema de l'idioma i ja estaria arreglat. Però clar, quasi tot el percentatge d'alumnes nouvinguts hi va associada algun altre problema (retard, discapacitat intel·lectual, TDAH, autisme, molts nanos procedents de l'Índia tenen un Trastorn Específic del Llenguatge). Moltes vegades calen banys de realitat i s'ha de parlar als alumnes i explicar quins límits tenen cadascú perquè entenguin fins on poden arribar.

4. Quina procedència i quina llengua té l'alumnat que assisteix a l'aula d'acollida?

Nosaltres sobretot tenim alumnes de l'Índia de la zona del panjabi, els nostres són d'una zona del nord que toca amb Pakistan. És molt interessant aquesta zona perquè per entendre la realitat d'aquí a Catalunya, ells viuen una realitat semblant: Ells culturalment són una zona on el Pakistan i l'Índia eren un país i es van separar per qüestions religioses, llavors aquesta zona del Panjabi es toca amb una zona del Pakistan i llavors els deixa en una realitat cultural semblant. A més a més, tenen un nivell d'anglès molt alt amb un accent molt bo, els hi preguntes allà amb quin idioma estudiàveu i t'expliquen que a les escoles d'allà ensenyen en anglès i amb la seva llengua universal. També tenim un col·lectiu de Marroquins molt important, Romanesos, Hondures, República Dominicana i Gambians. Hem tingut algun rus, fa molt de temps vam tenir un grup de xinesos, etc.

5. Mostren una actitud positiva envers l'escola? I envers l'aula d'acollida?

Si ells se senten escoltats i entesos, l'actitud millora i el grau de rebuig disminueix. Llavors, la feina és intentar entendre que necessita aquest nano per així pugui atendre a les classes, sentir-se acollit, tranquil, etc.

Per tant, primer ens hem de dedicar a endreçar emocionalment al nen. També he de dir que aquí al centre estem molt ben coordinats amb serveis externs, hi ha moltes reunions de seguiment amb pediatria, serveis socials, tècniques d'immigració, EAP, etc. Això fa que identifiquis bastant els problemes dels alumnes i l'arrel d'aquest problema.

6. Quines assignatures són comunes amb els altres alumnes? Quines se'ls hi donen millor i pitjor?

Des del principi de l'aula d'acollida hi han unes assignatures que han de ser comunes amb els altres: educació física, plàstica, música i tutoria. La gent que ve amb escolarització prèvia, enganxa més les assignatures procedimentals (matemàtiques, química, física). La gent que no ve amb escolarització prèvia poca cosa, però en general a tots se'ls hi dóna malament les llengües.

7. Quan i com es determina que un alumne assisteixi a temps complet a l'aula ordinària?

S'ha de fer entre tots o bé en un equip docent o amb una junta d'avaluació, També, s'ha d'escoltar molt al tutor, o fins i tot als mateixos alumnes. Moltes vegades jo m'assec amb ells i els hi pregunto: com ho veus això?, et va bé venir aquí? A partir d'aquí saber escoltar si ells se senten preparats o no perquè ells ho viuen. Fins i tot parlem de repeticions amb els alumnes, ja que, és el millor perquè puguin adaptar-se i tenir eines per continuar estudiant.

ENTORN ALUMNES

1. Quin paper juga la família en el procés d'aprenentatges i com es porta a cap la comunicació eficient amb aquesta?

Depèn de cada origen: Primerament cultures com ara procedents de Gàmbia, normalment és el pare que reagrupa i la mare es queda allà al seu país, amb la qual cosa aquests nens venen aquí amb el pare que l'han vist molt poc o res, treballa tot el dia i a vegades ni el pare és realment el pare. La implicació d'aquests pares normalment és zero. En segon lloc, el col·lectiu Marroquí sí que hi ha tot el nucli familiar aquí però el pare treballa i la mare es queda a casa cuidant dels fills més petits, llavors si l'adolescent a sobre és una dona, fa de segona mare ajudant amb les tasques de la llar i cuidant dels germans.

Per tant, en aquest sentit també és complicat que hi hagi una implicació. A més a més, a les mares a l'hora de fer reunions com no se'ls hi incentiva aprendre l'idioma elles no poden venir perquè no ens entendríem. A part a aquestes noies se'ls hi fa creure que són de coeficient intel·lectual baix i se'ls hi ha de fer molt d'empoderament de gènere. En tercer lloc, el col·lectiu indi, més o menys el mateix, les mares poc empoderades i els pares treballant a fora. Actualment també m'estic trobant que a les reunions les mares venen amb els seus fills més grans i agafen el rol de poder, en comptes de limitar-se a fer de traductor. En quart lloc, els romanesos, normalment les mares sí que tenen implicació.

2. Tenen amics fora de l'escola? Practiquen extraescolars?

No. Sí que hi ha alguns nens que en l'àmbit de serveis socials els poden arribar a becar per fer algun esport, però és estrany. Aquí també entra el problema de l'economia i que no poden realitzar segons quina activitat. Exactament són més de trobar-se al carrer, jugar a futbol, quedar amb una plaça, etc. En canvi les noies es queden a casa.

3. Quina relació tenen amb els companys de l'aula d'acollida? I amb els de l'aula ordinària?

Com tots, no t'afegiria res pel fet de ser estrangers. És a dir, al cap i a la fi acaben trobant el seu grup d'amics, sí que a vegades té a veure amb l'origen i s'ajunten amb persones de la mateixa procedència. Però jo això no ho critico perquè quan vaig estar un any fora a l'estranger el primer que vaig fer va ser buscar un grup de catalans, no és tan greu, penso jo. A l'aula ordinària igual, quasi tots més o menys es van ajuntant amb tothom.

4. La procedència, edat o llengua influeixen en el procés d'adaptació dels alumnes? Amb quins alumnes és més lent aquest procés?

El que influeix més és l'escolarització prèvia, el background educatiu que se'n diu. La procedència no és un problema com a tal, sinó que moltes vegades té a veure amb l'escolarització prèvia. Per exemple, et pot venir un alumne marroquí brillant o tot el contrari. Llavors, en principi la procedència no ha de determinar això, sinó factors com si ha anat a escola o no, la capacitat intel·lectual de la persona, etc.

5. Hi ha cooperació entre els alumnes de l'aula d'acollida?

Si, la incentivo, entre altres coses perquè jo no arribo a tot, aleshores la cooperació entre ells ha de ser bàsica perquè així quan jo no puc ajudar per exemple amb l'idioma, millor que li expliqui un alumne que pugui parlar la mateixa llengua. És molt necessària la col·laboració entre iguals i que puguin empatitzar entre ells, cosa que els fa sentir molt bé.

ESTRATÈGIES INCLUSIÓ

1. Quines estratègies utilitzes? (tallers, treball cooperatiu, tipus de relacions...). En segueixes una estrictament, o varies? Amb quina finalitat?

Sóc bastant del que em diu el cor, no sé si et contestaré a la pregunta perquè en terminologia psicopedagoga no tinc recursos, però el que sí que he treballat molt és el tema del gènere, perquè aquí hi ha una desigualtat molt gran. Els hi parlo molt d'aquest tema, ja que, penso que les noies i els nens han de viure algú que els hi digui que això és impresentable. Per fer això, utilitzo molt de teatre, em poso les mans al cap, insistent, etc. Llavors també el tema de la vestimenta, el mocador, suposadament que és una tria que fan elles i això afecta com tu segueixes a l'aula i als continguts. Per altra banda, en moltes ocasions les noies tenen desigualtat, ja que, m'ha passat que en les excursions els seus pares no les deixen anar a un parc aquàtic i en canvi al seu germà si. En aquests casos he hagut de lluitar molt i intentar parlar amb tot l'equip docent per poder canviar la situació. A vegades l'escola perquè entenem que és la seva cultura, acceptem que sigui així, però s'ha de poder lluitar perquè la noia igual que el noi pugui gaudir dels mateixos drets.

2. Quines mesures addicionals utilitzeu davant del desequilibri emocional que els alumnes viuen en arribar a un entorn completament nou perquè se sentin ben acollits?

Tenim el servei de psicologia però clar si no hi ha comunicació. Sempre s'ha de parlar abans amb la família per obtenir el permís. Amb els MENAS ha d'haver-hi una coordinació constant amb les educadores i amb tot el personal del centre, de fer un seguiment molt proper.

Però a banda d'això, si el nano sent que està tingut en compte, que si necessita alguna cosa, hi ha algú que està per ell, és qüestió humana de donar el missatge que estem allà.

3. Quant de temps es tarda a obtenir resultats en domini del llenguatge del nouvingut? (mesos, anys)

Jo crec que de mitjana una persona que avanci de pressa, amb un any o any i mig ho tenim arreglat. Tot i això costa molt, perquè hi ha molts nanos que volen fer batxillerat i pateixen molt però n'hi ha alguns que ho poden aconseguir. Els que no poden arribar per la llengua al batxillerat, tenen expectatives d'arribar lluny i anar a la universitat, poden fer-ho a partir de cicles formatius.

4. L'aula d'acollida pot suposar també un risc d'exclusió inconscientment?

La feina nostra és que no ho sigui. És a dir, l'aula d'acollida mai ha de ser un entrebanc amb el progrés de les àrees. En el moment que hi hagi una sospita o l'alumne et digui necessito estar a l'aula ordinària perquè si no, no entenc aquesta matèria, evidentment no s'ha d'impedir.

5. Quines formes hi ha per promoure la participació dels alumnes de procedència estrangera en les activitats del centre i de lleure?

Quan un alumne entra en un centre, és un alumne més. Et poso un exemple: Un alumne que entra el dia abans de la diada que fem tallers pel medi ambient estarà disposat a realitzar el taller. Després ja mirarem de posar-lo en un taller que hi hagi una persona que el pugui ajudar amb les seves necessitats, idioma, atenció, etc. Un cop un alumne entra en el centre, fa exactament el mateix que els altres, si no ho fa, serà per motius que poden tenir els altres igual que qualsevol alumne ordinari. No obstant això, quan no fan una cosa han d'entendre el motiu pel qual no ho realitzen. La feina del tutor és que el nen se senti que forma part del grup i per tant no ha d'haver-hi diferència.

6. Si un alumne arriba al centre escolar a mig curs, com s'introdueix dins del grup?

Normalment és així que cada dues setmanes arriba un alumne nouvingut. És més, a vegades em resulta més complicat a mi un alumne nouvingut que s'incorpora amb els altres, perquè has d'atendre a tots per igual. En canvi, al cap d'un temps pots centrar més l'atenció en aquest alumne que ho necessita més que els altres i estar per ell.

6.2. Annex 2. Entrevista a la directora

FUNCIONAMENT GENERAL DEL CENTRE

1. En quin grau i de quina manera el vostre centre treballa en equip multidisciplinari de forma efectiva?

Totes les necessitats educatives del centre passen sempre a través de la Comissió d'Atenció a la Diversitat (CAD), que és una reunió que tenim fixada setmanalment i ens ve puntualment gent externa. Intervé tot l'equip d'orientació, des de la gent d'aula d'acollida, psicopedagogs, tenim una psicòloga externa, EAP. Una vegada al mes ve l'assistent social, CAD més temàtiques i ens venen puntualment en pediatria segons la temàtica. Pel que fa a l'aula d'acollida, ens poden venir els nens procedents de dues maneres. La primera que ja han estat escolaritzats en un altre lloc i els traslladen de centre, la segona via que t'arribin durant el curs, procedent d'una altra província o país. Si ens arriba durant el curs, no passa per la voluntat del centre que un alumne vingui al nostre institut i no a l'altre.

Llavors, es fa una comissió de garanties d'escolarització que ve la inspectora, un director de cada escola/institut, representant de professors/mestres, un representant del regidor/a de l'ajuntament i un tècnic d'educació de l'ajuntament. A partir d'aquí reparteixen els alumnes.

2. Amb els alumnes nouvinguts, a banda d'estar a l'aula d'acollida, feu alguna acció conjunta que impliqui a tot el centre?

Una vegada ens arriba l'alumne, nosaltres amb el coordinador pedagògic i amb l'ajuda de la professora d'aula d'acollida, busquem el curs que li toca i l'ubiquem en el grup classe que ens sembla pel nivell que li toca o recomanable, ja que, a vegades ens arriben nens durant l'últim trimestre, on no coneix l'idioma, s'observa que seria recomanable que repetís curs per tema de maduresa, coneixements o continguts, el posem ja en el curs anterior que no hagi de fer amistats més d'una vegada amb el grup d'iguals. Busquem que aquest nen estigui acollit en un grup classe, i comenci a fer els seus lligams amb els seus amics i no hagi de trencar-los per repetir curs i conèixer nens nous. Això no passa directament per la comissió d'atenció a la diversitat, ja que, el que més sap a quin lloc ha d'anar és el coordinador pedagògic, els tutors i la professora de l'aula d'acollida. Llavors, en la següent reunió de CAD tornem a parlar d'aquest alumne i ens diuen com està emocionalment (estat anímic, situació, etc.).

3. Entenc que l'aula d'acollida és una eina de pas per ajudar en l'adaptació a l'aula ordinària com més aviat millor però, alguna vegada us heu trobat amb algun cas on després de fer el canvi a l'aula ordinària, s'observa que l'alumne no estava preparat per fer-lo? Com s'ha actuat davant d'aquesta situació?

Sí, sí que ens ha passat. Nosaltres tenim una comunitat Hindú molt important, pots trobar-te alumnes que en primera instància sembla una dificultat de la llengua, molts venen amb l'anglès que han après del seu país, altres no han estat escolaritzats, etc. Llavors amb tot això és fàcil que ens puguem equivocar, el que ens semblava que era una dificultat de comprensió o per la complexitat de la llengua, pot resultar que darrere hi ha un trastorn específic. Quan la professora de l'aula d'acollida detecta això, ho passa a través de la CAD i es demana una valoració de l'equip de psicopedagogs i EAP. Si un nen està mal ubicat en el curs, si és un recurs intern, no hi ha problema perquè se'l pot posar a grups de reforç i se'l pot reubicar. Si és canvi de nivell, això s'ha d'esperar o amb el consentiment d'inspecció es proposa un canvi de curs, cosa que complica i dóna algun problema el fet de donar-lo de baixa administrativament i tornar-lo a entrar. Puntualment ens ha passat i ho hem fet.

També hi ha casos de nens nouvinguts que es fan passar per una edat i s'ha de demanar la comprovació de l'edat biològica amb el pediatre. Consisteix en unes proves de creixement molt elàstiques, on es fa una radiografia al canell.

4. Quines accions realitzeu amb la família des del punt de vista de centre?

La professora de l'aula d'acollida realitzar entrevistes amb totes les famílies. Però hi ha el problema que falta comunicació, l'idioma si no ve algun intèrpret o algú de la comunitat que ens faci d'intermediari és molt complicat entendre'ns. Llavors, amb el temps l'equip d'orientació (dos psicopedagogs, el professorat del SIEI, professors que intervenen amb l'aula oberta, projecte singulars, etc.), determina accions a realitzar amb els familiars d'aquest col·lectiu.

EN RELACIÓ AMB EL CENTRE

1. Els docents del vostre centre, reben alguna formació específica sobre l'aula d'acollida? I per atendre a aquest tipus d'alumnat?

No, el que fem és que la gran majoria de professorat del centre, han conviscut sempre amb l'aula d'acollida (2004-2005), és una rutina d'aquelles que tenim integrada a l'ADN de l'institut. Prèviament a l'aula d'acollida (any 1995-2000), hi havia una mena de servei que substituïa una mica el que després van ser aules d'acollida, es tractava d'una psicòloga que feia com una acollida a aquests nens nouvinguts i els hi explicava hàbits i cultura del municipi. Això, en els instituts es compartia aquesta mena d'aula d'acollida, és a dir, un centre tenia el recurs i els altres li fèiem arribar els nens. Un cop va haver-hi un nombre molt important de nouvinguts al centre, es va canviar el sistema i va derivar a aules d'acollida.

Pel que fa als professors o gent nova que entra li expliquem que és i si té alumnes que són a l'aula d'acollida se'ls hi explica com funciona tot el procés.

2. Quan els docents de l'aula ordinària reben els alumnes provinents de l'aula d'acollida, es fa alguna transició o van directament a l'aula ordinària?

Tenim dos o tres blocs de treball, on s'explica que ells estan a l'aula d'acollida vint-i-quatre mesos com a molt. Primer passen moltes hores a l'aula d'acollida per començar a treballar, on es crea un vincle molt fort, ja que la professora és el primer referent del centre. Llavors, se'ls hi donen dossiers perquè puguin anar treballant a les hores de l'aula ordinària. Després, es van reduint les hores dins l'aula d'acollida fins a arribar a estar completament amb el seu grup classe. Tot i això, hi ha excepcions de nens que possiblement estan més malament emocionalment o tenen un aprenentatge més lent, encara que faci més de dos anys alguna hora de contacte amb la professora de l'aula d'acollida tenen. És més, els vincles es creen molt forts perquè la vénen a veure al cap de deu anys d'haver marxat de l'institut i està amb contacte amb molts d'aquests exalumnes.

3. Quines estratègies utilitzeu quan la professora de l'aula d'acollida està malalta, teniu previst algun professor de guàrdia? Ha passat mai?

Si, si ella està posada dins del seu horari normal i com tothom si ella està malalta o té algun imprevist que no pot assistir, anirà un professor de guàrdia normal. A vegades, hi ha molts alumnes i ella necessita reforç, si disposem d'alguna hora, enviem algú que vagi a ajudar-la. En canvi, si veiem que són masses i que pot ser complicat els portem a l'aula ordinària i que facin feina amb la feina que tenen en el seu quadern, depenen de la situació, la quantitat d'alumnes, si hi ha reforços, etc.

4. En el centre veieu l'aula d'acollida com a vostre, és a dir, hi ha sentiment general de pertinença? En quin grau els professors es mostren implicats en aquesta aula?

"L'aula d'acollida la creada aquesta professora que tenim, és per això que de forma involuntària s'associa amb ella, això no impedeix que la sentim com a nostre pel que fa al centre, ja que, la tenim molt integrada durant tots aquests anys i hi ha molta comunicació del professorat amb la professora de l'aula d'acollida. Quan els professors veuen que un alumne necessita ajuda, no dubtem en demanar material a la professora i al revés també, és a dir, ens coordinem i estem ben connectats entre nosaltres.

És una professora més dins l'equip docent, l'aula d'acollida doncs, és una part més del centre que és igual d'important que qualsevol altre recurs. Encara que sigui doncs l'aula d'ella, perquè fa la tutorització d'aquests alumnes, la tenim molt ben integrada al centre. Ella forma part de la CAD, dels equips docents, tutora, és coordinadora de l'ESO de l'institut.”

EN RELACIÓ AMB ALTRES CENTRES

1. Des de la generalitat, s'està donant molta importància a treballar en xarxa per tal de conèixer millor les mesures eficients d'un centre, però fer-ho és complicat, per això, voldria saber fins a quin punt us heu pogut adherir a aquest moviment, i per tant, amb quina freqüència treballeu amb els centres de la vostra zona?

En qüestió a la xarxa aula d'acollida nosaltres no formem part. Però no vol dir que la professora de l'aula d'acollida a través de l'EAP sí que formen part d'aquesta xarxa. És a dir, ella està en xarxa amb les altres aules d'acollida, però com a centre no hi estem formant part, com a equip directiu no hi participem.

2. Sobre quins dels aspectes inclusius que vosaltres treballeu et sents especialment orgullosa i transmets a altres centres? I alhora, quines metodologies exitoses inclusives coneixes d'altres centres que vosaltres encara no teniu, i que, vols implementar o esteu, en petita mesura, implementant amb aquests?

Jo et puc dir pel que fa al funcionament de l'aula d'acollida tal com la tenim organitzada, jo crec que és molt inclusiva. A més a més, estratègies d'aprenentatge inclusives en aquests alumnes, puntualment es fan activitats a dintre el col·lectiu de l'institut (el dia de la pau, el dia de les llengües) on es fan diferents activitats i ells hi participen. En el seu moment s'havien fet uns esmorzars interculturals, on per culpa de la disminució del nombre d'alumnes en el seu moment, es va deixar de fer perquè no hi havia l'entorn adequat perquè funcionés. Estem intentant fer un treball amb les famílies, concretament amb les mares dels nouvinguts en horari lectiu per poder fer aquest contacte. S'ha demanat una subvenció al departament d'ensenyament per poder tirar endavant d'aquesta xarxa de cara al curs vinent. Per altra banda, en el treball de síntesi de l'ESO també fan activitats conjuntes.

3. Alguns centres que tenen molta interculturalitat utilitzen els grups interactius, la Montse m'ha comentat que no els utilitzeu en l'aula d'acollida, però els feu servir en altres ocasions? Coneixes altres centres de la zona que els utilitzin?

No, no s'està utilitzant. Deu ser prou interessant de fer. En tot cas el que fem són bones pràctiques amb exalumnes que vénen a fer trobades per orientació als alumnes dels cursos anteriors. També des del curs passat realitzem taules rodones amb exalumnes (universitaris, cicles formatius, món laboral), tot això però ho fem a escala d'orientació i no vinculat a l'aprenentatge. En el Pla d'acció (PGA) volíem demanar per orientació afegir famílies, aprofitant experiències de pares o de membres familiars, que puguin venir a explicar l'experiència de diferents professions, però encarat a escala d'orientació. A més a més, seria molt interessant acabar d'encarar el projecte que té comentat abans amb les famílies de col·lectius nouvinguts en l'horari lectiu, ja que, moltes d'aquestes mares aprofitant l'horari en què els nens estan a dins l'escola, elles queden lliures per poder fer alguna activitat.

4. En quant alumnes nouvinguts, quina proporció té el teu centre en comparació amb altres centres de la zona?

Quan ens arriben nens nous, hi ha una comissió d'escolarització, on hi ha la inspecció i aquesta és la que decideix repartir, però com que només som dos centres de secundària a l'ESO i nosaltres tenim aula d'acollida i l'altre institut no, tots els nens nouvinguts venen al nostre centre. Per tant, si són alumnes nouvinguts, l'EAP que és el que dicta quines necessitats educatives té el nen, els adjudica al nostre centre on hi ha aula d'acollida. En canvi, si són alumnes que vénen d'altres municipis però que ja dominen la llengua o han estat en alguna altra aula d'acollida, llavors sí que es reparteix. Per altra banda, hi ha un problema econòmic al món, estem sota una normativa de desplegar aquest decret d'inclusió, on hi ha tot un desplegament però que després com no hi ha pressupostos aprovats, no ens han arribat tota la sèrie d'aportacions econòmiques. És per tot això que només et puc dir la proporció del nostre centre: El percentatge de nens d'aula d'acollida en els darrers cursos, ha anat variant molt, primerament l'any 2007 va haver un pic del 6%, després l'any 2014-2015 va disminuir a un 1,4% i actualment ha tornat a augmentar a un 5,2%, al voltant de 30 nens.

5. Com valora l'aula d'acollida del vostre institut en relació amb les altres aules d'acollida de la zona?

La meua valoració a l'aula d'acollida és molt bona, en tots els nivells com són la relació amb les famílies, la satisfacció que tenen els alumnes, els vincles amb el referent de l'aula d'acollida que es creen, el contacte al cap de tants anys d'haver marxat de l'escola, l'adaptació que s'aconsegueix en la majoria d'alumnes nouvinguts en tan sols un any, l'acompanyament personal que proporcionem a tots els alumnes, en l'àmbit emocional, l'empatia i atenció que es té amb aquests alumnes, etc.

6.3. Annex 3. Enquesta

<https://docs.google.com/forms/d/1CT6dYejcTe6FABs4731vISrF-QSsBNr61KHdcET8YVw/edit>

Enquesta Treball de Fi de Grau. Psicologia

Benvinguts a aquesta enquesta dirigida als docents que tenen experiència en centres on hi ha aules d'acollida. L'objectiu d'aquest Treball de Fi de Grau (TFG), és proporcionar una ajuda a les escoles en l'adaptació de l'alumnat nouvingut, així com conèixer si cal una readaptació per la situació actual que estem vivint. Aquesta enquesta és completament anònima i les seves dades o resultats seran tractats només per a obtenir resultats per aquest present estudi.

Gràcies per la vostra participació.

¿Accepta participar en aquest estudi, autoritzant-nos a recollir les dades d'aquesta enquesta i analitzar-les estadísticament, respectant en tot moment els principis de confidencialitat, per tal de confeccionar el Treball de Fi de Grau?

- Sí, dono el meu consentiment.
- No.

PREGUNTES PRINCIPALS

1. El centre on treballes disposa d'aula d'acollida?
 - SI
 - NO

2. Has tingut alguna vegada a la teva classe algun alumne/a nouvingut?
 - SI
 - NO

3. Has tingut en aquest curs escolar a la teva classe algun alumne nouvingut?
 - SI
 - NO

4. Has donat classe a l'aula d'acollida?
 - Si, durant aquest curs.
 - Si, alguna vegada.
 - No.

EXPERIÈNCIA LABORAL

5. De què has treballat durant la teva carrera professional? Pots escollir més d'una opció.
 - Professor/a de secundària a l'aula ordinària.
 - Mestre d'infantil o primària a l'aula ordinària.
 - Tutor/a de l'aula ordinària.
 - Mestre o professor/a de l'aula d'acollida.
 - Orientador/a educatiu.
 - Professor/a de la Unitat de Suport a l'Educació Especial (SIEI).
 - Director/a.
 - Cap d'estudis.
 - Amb col·lectiu especial.
 - Secretari/ària.
 - Altres...

6. De què treballes aquest curs escolar? Pots escollir més d'una opció.

- Professor/a de secundària a l'aula ordinària.
- Mestre d'infantil o primària a l'aula ordinària.
- Tutor/a de l'aula ordinària.
- Mestre o professor/a de l'aula d'acollida.
- Orientador/a educatiu.
- Professor/a de la Unitat de Suport a l'Educació Especial (SIEI).
- Director/a.
- Cap d'estudis.
- Amb col·lectiu especial.
- Secretari/ària.
- Altres...

7. Quants anys d'experiència tens com a docent?

- Menys de 5 anys.
- Entre 5-10 anys.
- Entre 11-16 anys.
- Entre 17-22 anys.
- Més de 22 anys.

8. Quants anys d'experiència tens amb alumnes nouvinguts a la teva aula?

- Menys d'un anys.
- Entre 1-3 anys.
- Entre 4-6 anys.
- Entre 7-9 anys.
- Més de 9 anys.

ACTITUD GENERAL DE L'ALUMNAT NOUINGUT

A continuació trobarà algunes afirmacions relacionades amb les actituds generals dels alumnes que van o han anat en algun moment a l'aula d'acollida. Totes aquestes fan referència a com creieu que es troben a l'aula ordinària.

Llegeix atentament cada frase i indica el grau d'acord o desacord respecte a les mateixes. Intenta evitar una posició intermèdia.

1. Totalment en desacord.
2. Bastant en desacord.
3. Ni d'acord ni en desacord.
4. Bastant d'acord.
5. Totalment d'acord.

9. L'alumnat nouvingut manifesta ganes d'anar a l'escola.

	1	2	3	4	5	
Totalment en desacord	☐	☐	☐	☐	☐	Totalment d'acord

10. L'alumnat nouvingut es mostra participatiu a l'aula ordinària.

	1	2	3	4	5	
Totalment en desacord	☐	☐	☐	☐	☐	Totalment d'acord

11. L'alumnat nouvingut tendeix a donar més problemes comportamentals a les classes ordinàries que la resta d'alumnes.

	1	2	3	4	5	
Totalment en desacord	☐	☐	☐	☐	☐	Totalment d'acord

12. L'alumnat nouvingut falta amb major freqüència a classe en comparació amb el grup ordinari.

	1	2	3	4	5	
Totalment en desacord	☐	☐	☐	☐	☐	Totalment d'acord

13. L'alumnat nouvingut es mostra ben adaptat a l'aula.

	1	2	3	4	5	
Totalment en desacord	☐	☐	☐	☐	☐	Totalment d'acord

14. L'alumnat nouvingut mostra interès per aprendre català.

	1	2	3	4	5	
Totalment en desacord	☐	☐	☐	☐	☐	Totalment d'acord

15. L'alumnat nouvingut té adquirits hàbits de feina bàsics (per exemple: té estratègies suficients per fer la feina a l'aula).

	1	2	3	4	5	
Totalment en desacord	☐	☐	☐	☐	☐	Totalment d'acord

16. L'alumnat nouvingut manté l'atenció durant la classe.

	1	2	3	4	5	
Totalment en desacord	☐	☐	☐	☐	☐	Totalment d'acord

17. Crec que l'alumnat nouvingut està ben integrat al barri / poble.

	1	2	3	4	5	
Totalment en desacord	☐	☐	☐	☐	☐	Totalment d'acord

18. Actualment ets professor a l'aula d'acollida?

- SI.
- NO.

INTERACCIÓ DINS L'AULA ORDINÀRIA DELS ALUMNES NOUINGUTS AMB ELS COMPANYS/ES I AMB EL PROFESSORAT

A continuació trobarà algunes afirmacions relacionades amb les interaccions a dins l'aula ordinària entre els alumnes nouvinguts i els companys/es o professorat.

Llegeix atentament cada frase i indica el grau d'acord o desacord respecte a les mateixes. Intenta evitar una posició intermèdia.

1. Totalment en desacord.
2. Bastant en desacord.
3. Ni d'acord ni en desacord.
4. Bastant d'acord.
5. Totalment d'acord.

19. Es relaciona amb facilitat amb els companys/es.

	1	2	3	4	5	
Totalment en desacord	☐	☐	☐	☐	☐	Totalment d'acord

20. Es relaciona només amb companys/es de la seva cultura.

	1	2	3	4	5	
Totalment en desacord	☐	☐	☐	☐	☐	Totalment d'acord

21. Mostra rebuig amb alguns companys/es a l'aula.

	1	2	3	4	5	
Totalment en desacord	☐	☐	☐	☐	☐	Totalment d'acord

22. És ben acceptat pels companys/es a l'hora d'esbarjo.

	1	2	3	4	5	
Totalment en desacord	☐	☐	☐	☐	☐	Totalment d'acord

23. Té bona relació i comportament amb el professorat.

	1	2	3	4	5	
Totalment en desacord	☐	☐	☐	☐	☐	Totalment d'acord

24. Sap demanar ajuda quan ho necessita.

	1	2	3	4	5	
Totalment en desacord	☐	☐	☐	☐	☐	Totalment d'acord

25. Sap actuar de manera autònoma.

	1	2	3	4	5	
Totalment en desacord	☐	☐	☐	☐	☐	Totalment d'acord

26. Respecta les opinions del professorat.

	1	2	3	4	5	
Totalment en desacord	☐	☐	☐	☐	☐	Totalment d'acord

INTERACCIÓ DINS L'AULA D'ACOLLIDA DELS ALUMNES NOUINGUTS AMB ELS COMPANYS/ES I AMB EL PROFESSORAT

A continuació trobarà algunes afirmacions relacionades amb les interaccions a dins l'aula d'acollida entre els alumnes nouvinguts i els companys/es o professorat.

Llegeix atentament cada frase i indica el grau d'acord o desacord respecte a les mateixes. Intenta evitar una posició intermèdia.

1. Totalment en desacord.
2. Bastant en desacord.
3. Ni d'acord ni en desacord.
4. Bastant d'acord.
5. Totalment d'acord.

19A. Es relaciona amb facilitat amb els companys/es.

	1	2	3	4	5	
Totalment en desacord	☐	☐	☐	☐	☐	Totalment d'acord

20A. Es relaciona només amb companys/es de la seva cultura.

	1	2	3	4	5	
Totalment en desacord	☐	☐	☐	☐	☐	Totalment d'acord

21A. Mostra rebuig amb alguns companys/es a l'aula.

	1	2	3	4	5	
Totalment en desacord	☐	☐	☐	☐	☐	Totalment d'acord

22A. És ben acceptat pels companys/es a l'hora d'esbarjo.

	1	2	3	4	5	
Totalment en desacord	☐	☐	☐	☐	☐	Totalment d'acord

23A. Té bona relació i comportament amb el professorat.

	1	2	3	4	5	
Totalment en desacord	☐	☐	☐	☐	☐	Totalment d'acord

24A. Sap demanar ajuda quan ho necessita.

	1	2	3	4	5	
Totalment en desacord	☐	☐	☐	☐	☐	Totalment d'acord

25A. Sap actuar de manera autònoma.

	1	2	3	4	5	
Totalment en desacord	☐	☐	☐	☐	☐	Totalment d'acord

26A. Respecta les opinions del professorat.

	1	2	3	4	5	
Totalment en desacord	☐	☐	☐	☐	☐	Totalment d'acord

VALORACIÓ PERSONAL

A continuació trobaràs algunes preguntes relacionades amb la valoració personal de l'aula d'acollida al teu centre. Indica el grau d'acord respecte a les que siguin afirmacions. Intenta evitar una posició intermèdia.

1. Gens.
2. Una mica.
3. Indistint.
4. Bastant.
5. Molt.

27. Crec que l'aula d'acollida és útil.

	1	2	3	4	5	
Gens	☐	☐	☐	☐	☐	Molt

28. Estic satisfet/a dels recursos disponibles que hi ha actualment a l'aula d'acollida del meu centre.

	1	2	3	4	5	
Gens	☐	☐	☐	☐	☐	Molt

29. Quin factor creus que influeix més en el procés d'adaptació de l'alumnat nouvingut?

	Gens	Una mica	Indistint	Bastant	Molt
29.1. La proced...	☐	☐	☐	☐	☐
29.2. L'edat	☐	☐	☐	☐	☐
29.3. La llengua	☐	☐	☐	☐	☐
29.4. Grau d'int...	☐	☐	☐	☐	☐
29.5. Factor em...	☐	☐	☐	☐	☐

ESTRATÈGIES

A continuació, aquest apartat va dedicat a veure quines estratègies s'estan utilitzant, quines es podrien proposar per atendre als nouvinguts i quina importància se li dóna a cadascuna d'elles.

Intenta evitar una posició intermèdia.

1. Gens.
2. Una mica.
3. Indistint.
4. Bastant.
5. Molt.

30. Quines estratègies s'estan utilitzant en l'actualitat per atendre als nouvinguts al teu centre?

ACLARIMENT PER RESPONDRE MILLOR LA PREGUNTA 30.1 i 31.1: Els grups interactius són agrupaments d'alumnat heterogeni, en els quals es realitza una activitat concreta sota la tutela d'un professional o una persona voluntària (mestres, professors, familiars, etc.) i aquest grup és totalment flexible, ja que, pot variar dia a dia.

	No s'estan realitzant	Si s'estan realitzant
30.1. Fer grups interactius (Vegeu...	☐	☐
30.2. Fer grups cooperatius	☐	☐
30.3. Treballar per projectes	☐	☐
30.4. Coordinació professionals d...	☐	☐
30.5. Realitzar un seguiment molt ...	☐	☐
30.6. Treballar temes molt concre...	☐	☐
30.7. Estratègies per l'autonomia ...	☐	☐

31. Quines estratègies creus que es podrien proposar per atendre a l'alumnat nouvingut?

	Gens important	Una mica impo...	Indistint	Bastant import...	Molt important
31.1. Fer grups ...	☐	☐	☐	☐	☐
31.2. Fer grups ...	☐	☐	☐	☐	☐
31.3. Treballar ...	☐	☐	☐	☐	☐
31.4. Coordinac...	☐	☐	☐	☐	☐
31.5. Realitzar ...	☐	☐	☐	☐	☐
31.6. Treballar t...	☐	☐	☐	☐	☐
31.7. Estratègie...	☐	☐	☐	☐	☐

32. A banda de les estratègies esmentades, voldries afegir algun altre recurs, eina o suport que consideris important? Opcional.

SITUACIÓ ACTUAL: COVID-19

A continuació, donada la situació actual de confinament que ens estem trobant, voldria centrar aquest apartat en un parell de preguntes sobre la vostra opinió i deixar una pregunta oberta per fer aportacions, recomanacions o propostes.

Intenta evitar una posició intermèdia.

1. Totalment en desacord
2. Bastant en desacord
3. Ni d'acord ni en desacord
4. Bastant d'acord
5. Totalment d'acord

33. Considero que la situació actual de confinament degut al COVID-19 afectarà més a l'alumnat nouvingut en comparació a l'alumne ordinari.

	1	2	3	4	5	
Totalment en desacord	☐	☐	☐	☐	☐	Totalment d'acord

34. Considero que he pogut realitzar un bon seguiment amb els alumnes nouvinguts del centre durant el període de confinament.

	1	2	3	4	5	
Totalment en desacord	☐	☐	☐	☐	☐	Totalment d'acord

35. Les dificultats amb les quals m'he trobat a l'hora de fer un seguiment amb aquest col·lectiu durant el període de confinament són:

	Totalment en d...	Bastant en des...	Ni d'acord ni en...	Bastant d'acord	Totalment d'ac...
35.1. No dispos...	☐	☐	☐	☐	☐
35.2. Famílies d...	☐	☐	☐	☐	☐
35.3. Dificultats...	☐	☐	☐	☐	☐
35.4. Probleme...	☐	☐	☐	☐	☐
35.5. Passivitat...	☐	☐	☐	☐	☐
35.6. Motius ec...	☐	☐	☐	☐	☐
35.7. Assumpte...	☐	☐	☐	☐	☐
35.8. Poca conf...	☐	☐	☐	☐	☐

36. Per últim, aquí tens un espai en blanc per si vols afegir algun comentari. Opcional.

DADES PERSONALS

En aquest últim apartat, tindran unes preguntes personals per conèixer millor les dades demogràfiques de la mostra. Mai seran utilitzades de manera individual, sinó de forma global.

SEXE

- HOME.
- DONA.

EDAT

Text d'una resposta breu

PROVÍNCIA ON ES TROBA EL CENTRE

- TARRAGONA
- GIRONA
- BARCELONA
- LLEIDA

LOCALITAT ON ES TROBA EL CENTRE

Text d'una resposta breu

TIPUS DE CENTRE ACTUAL

- Públic.
- Concertat.
- Altres.

EL CENTRE ON TREBALLESS ACTUALMENT ÉS...

- Col·legi d'Educació Infantil i Primària (CEIP).
- Institut d'Educació Secundària (INS).
- Institut-Escola (IE).
- Altres...

Moltes gràcies per la teva participació!

Recorda donar-li al botó d'enviar.